

מעמד

כבוד התורה
שע"י ממלכת התורה

לכבוד נשמת אבינו רוענו רבינו הגדול מרן ראש הישיבה
רבינו אשר הכהן בן רבי בנימין זאב דויטש
זצוקלה"ה

כ"ו שנים ליסודה של ממלכת התורה וכתבתם תשנ"ט - תשפ"ה
ימי המטמוני"ם - תשפ"ה

מעמדות ממלכת התורה 'זכתבתם'
במשך עשרות בשנים בראשות ובהשתתפות
רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זיע"א

המשא המרכזי במעמד השנתי
'כבודה של תורה' שע"י ממלכת התורה 'זכתבתם'

השנה האחרונה קודם היעלות הענן - ניסן תשפ"ד

אסור לנו לשכוח שכל הגזירות ביסודו של דבר
באות מן השמים בעוונותינו

מן השמים בעוונותינו, לולא זאת לא היו גזירות, ועלינו
גם לחשוב מה לעשות כלפי שמיא, חובתנו להתחזק
בתפילה, בלי תפילה אין דבר בעולם, וכן להוסיף
חיזוק בלימוד התורה כנגד הגזירות שהם זוממים
לגזור עלינו ומטרתם היא לעקור תורה מישראל
ולעקור את היהדות מישראל, כנגד זה ככל שנתחזק
בתורה יועיל לביטול הגזירות.

אנו בימי הספירה שהם הכנה לקבלת התורה, רבותינו
אמרו על ארבעים ושמונה ימים שהם כנגד מ"ח קנייני
תורה, ומובא בזה"ק שהם כשבעה נקיים שבהם
אפשר להיטהר ולהתחזק, וחייבים לנצל את הימים
הללו להתחזק בתורה, לעלות בתורה, להכין את
עצמנו שנהיה ראויים לתורה.

והימים הללו מסוגלים לתפילה, הרמב"ן אומר שימי
הספירה בין פסח לעצרת הם ימי חול המועד, יש להם
גם את סגולת המועד, הם ימים שמיועדים להתחזקות
יש סייעתא דשמיא מיוחדת לבא ליטהר ולהתחזק,
ולכן חובה עלינו להתחזק בתורה ובתפילה, הקב"ה
יעזור לכל האברכים והבחורים שעמלו על כתיבת
החבורות, הן אלו הזוכים והן אלו שלא זכו, העמל
שלהם לא נשכח ולעולם איננו יודעים מי כיוון יותר
לאמתה לשל תורה.

הקב"ה יעזור שהמפעל הזה ימשיך הלאה, ובכפילת
הברכה להרב הגאון רבי דניאל בן אבן שליט"א
שהקב"ה יעזור לו בכל ענייניו ויקבל שכרו בזה ובבא.

התכנסנו כאן בשנת החצי יובל למפעל הגדול והקדוש,
אשר אין צורך להאריך בתועלת שלו. במעלת כתיבת
חידושי תורה ידועים דברי הנפש החיים שכותב
גדולות ונצורות על מעלת חידושי תורה, שגורם
לעמל התורה, כאשר בחורים ואברכים עמלים להוציא
מתחת ידם פירות, וגם מועיל להם לעלייתם בתורה.

ב"ה המפעל הזה נוסד ראשית לעודד את התלמידים
שבוודאי לא אלו החידושי תורה היחידים שהם
כותבים, וכן לבטא את הכבוד וההערכה שאנו
מעריכים את עמלי התורה.

בטעם ספירת העומר כתוב בספר החינוך שהוא
לבטא את ההשתוקקות שלנו לקבלת התורה, כדרך
העולם כאשר יש אירוע נחשב שמתקיים מתכוננים
אליו וסופרים את הימים לבואו, כך אנו סופרים את
הימים הללו ומצפים לקבלת התורה. ימים אלו הם
המתאימים לאסיפה כזאת של כבוד התורה.

הגאון ר' דניאל אשר יסד את המפעל הזה ומחזיק
אותו כל השנים בוודאי שזכותו גדולה מאד מאד,
הקב"ה יעזור לו שימשיך הלאה לחזק ולהחזיק את
המפעל הזה ושכרו גדול מן השמים.

אנו עומדים כעת במצב קשה, זוממים לגזור עלינו
גזירות אשר עדיין איננו יודעים את פרטיהם, שומרים
בסוד את פרטי הפשרות שהולכים להוביל אותנו,
אבל בוודאי שיהיו פשרות והם יהיו יותר גרועות ממה
שהיו עד כה. עלינו לעשות כל שביכולתנו למחות על
כך ולהילחם נגד זה, גם אם האמצעים שלנו מוגבלים
אסור לנו לשכוח שכל הגזירות ביסודו של דבר באם

ממלכת התורה "זכתבתם"

התייתונו

שבת משוש ליבנו הקברניט ומורה הדרך שהאיר עינינו והנחילנו את תורתו
וגדלנו כרועה הנאמן על עדרו והדריכנו מיום הקמת ממלכת התורה "זכתבתם"
ניטל אדוננו הגדול מעל ראשנו, אבלים ושבירים יחד עם כל עולם התורה והישיבות על כי
כתבה הגחלת הנשארת, עמוד האש שלפני מחנה בהמשכת שרשרת הנהגת התורה המסורה
מדור דור, גאון עוזנו עטרת ראשינו רוח אפינו אשר אמרנו לאורו נצעד ונלך, ליבם אביהם
ורבן של עולם התורה, הקברניט אשר עמד כחומה בצורה על שימור עולם הישיבות
הקדושות והנחלת התורה ועמלה בטהרתה להמשך הדורות,

ראש גולת אריאל רבינו הקדוש
עט"ר אדונינו מורינו ורבינו מרנא ורבנא

רבינו הגדול
מרן ראש הישיבה
רבינו אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה

וכל בית ישראל, יבכו את השריפה אשר שרף ד', רבן של ישראל,
עמוד התורה והיראה, ליבן של ישראל, אשר נשא את משא עולם התורה על כפיים,
יבכו בית ישראל את השריפה אשר שרף ד'

כסא דנחמתא נשגב קמיה אחיו הגדול להבדל"ח ולרפו"ש
רבינו הגדול עט"ר נשיא ממלכת התורה "זכתבתם" מורה דרכינו
מרן ראש הישיבה שליט"א רבי ברוך שמואל הכהן דויטש שליט"א
ולכל המשפחה הרוממה הרבנית תליט"א ובניו וחתניו הגאונים שליט"א

זכות רבינו הגדול תעמוד לנו שלא ירפו ידינו בשבר הגדול ויהיה לנו למליץ יושר לפני כסא הכבוד

חברי הנשיאות
תורת המוסר

רבנן ותלמידיהון
תורת ראשי הישיבות

המשא המרכזי במעמד השנתי
'כבודה של תורה' שע"י ממלכת התורה 'וכתבתם'

ניסן תשפ"ג

ימי ספירת העומר כעין ימי חול המועד עד לקבלת התורה

את ההשתקקות שלנו לקבלת התורה כמו כל אדם המצפה לדבר מסוים שחשוב וגדול בעיניו, הוא סופר את הימים. החינוך כותב שהטעמים שלו זה לא עיקר הטעמים, ומביא ראיה מרשב"י שאמר מפני מה אמרה תורה מילה לשמונה שלא יהיו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים, שגם זה בכלל הטעמים.

אבל ניכר בדברי החינוך שיש מקומות שהוא כותב את הטעם לפעמים אפילו בהתנצלות, ויש מקומות שהחינוך סבר שהוא טעם נכון על פי הפשט [ובודאי שיש עוד אלפי טעמים], וכאן הוא מאריך לפרש את צורת הספירה ופרטיה לפי הטעם שכתב.

מכיון שהימים האלו הם הימים שמשתקקים לקבלת התורה, זה הזמן המתאים לכינוס כזה שהוא לכבודה של תורה.

"כל מלה ומלה פרטית המתחדשת מפי האדם, הקב"ה נשיק לה ומעטר לה, ונבנה ממנה עולם חדש"

במעלת חידושי תורה ראוי להזכיר את דברי הנפש החיים, שער ד' פ"ב: "וכל שכן חידושים אמיתיים דאורייתא המתחדשים ע"י האדם, אין ערוך לגדול נוראות נפלאות עניינם ופעולתם למעלה, שכל מלה ומלה פרטית המתחדשת מפי האדם, הקב"ה נשיק לה ומעטר לה, ונבנה ממנה עולם חדש בפני עצמו, והן הן השמים החדשים והארץ החדשה שאמר הכתוב", הדברים נוראים ונפלאים.

אבל אדם יכול לחשוב 'מי יאמר שזכיתי לחדש לאמתה של תורה?', אבל באמת ההשתדלות עצמה

הימים הם ימי הספירה ימי ההכנה לקבלת התורה, גם לטהר את עצמנו לקבלת התורה וגם להתחזק בקנייני התורה. ידוע שכל אחד יכול לזכות גם בסגולת הימים האלו שיש בהם סייעתא דשמיא מיוחדת, וכפי שמוכח מזוה"ק ששבעה שבועות הם כעין שבעה נקיים עד לקבלת התורה, וכן ברמב"ן על התורה כתוב שהימים הללו הם מעין חול המועד, מפסח עד שבועות זה כמועד ארוך וימי ספירת העומר הם כעין ימי חול המועד, וסגולת הזמנים כפי שהרמח"ל כותב שכל מועד וכל זמן מתחדש אותם האורות ואותה הסייעתא דשמיא שהיו בימים ההם.

יש עוד חלק בספירת העומר כפי שכתוב בחינוך, שהספירה מבטאת

היא עניין גדול, אם אדם מכוון כמו שצריך ומתעסק החזון איש באגרות [ח"א ז'] מאריך בזה, "אבל כמו שצריך לכוון לאמתה של תורה, יותר מזה הקב"ה לא דורש מאתנו! ועוד אם אדם משתדל בזה בוודאי תהיה לו סיעתא דשמיא.

וביותר שכתוב בחז"ל (ירושלמי ברכות ס"ח) "כל פיטטיא דאורייתא טבין", אינני יודע את הפשט בזה, ואולי הכוונה שכל דבר שיכול להיות הוא אמינא, הוא בכלל 'פיטטיא דאורייתא'. עכ"פ כתוב שפיטטיא דאורייתא טבין, ויתכן שאדם צריך לכוון לפחות שיהיה בגדר 'פיטטיא דאורייתא'.

יש עוד עניין בעצם ההשתדלות לחידושי תורה. אדם שעמל על סוגיא, לפני שהוא ניגש לחידושים, לפני כן הוא לומד את כל הסוגיא על כל פרטיה ודקדוקיה עם הראשונים והאחרונים ורק לאחר מכן הוא מתעסק בחידושים, עצם ההתעסקות הזאת בסוגיא אם אדם בירר וליבן לעצמו את כל הסוגיא גם אם הוא לא זכה לחידושים בסוגיא, וגם אם זכה לחידושים שבעינינו אולי לא נראים חידושים נפלאים, בוודאי שדבר זה הוא גדול מאוד!

בשאלות שנדפסו בתוך סידור הגר"א מובאים דברי ר' חיים וואלוז'ינר: "חידושי תורה נקרא כל מה שלומד יותר ומתבררים הדברים ומחווירים אצלו, כל זמן שאתה ממשמש בהם אתה מוצא בה טעם, וכשמרבה לחזור נתבאר בזה טעמים ופירושים שנתחדשו, וזה אצלו חידושי תורה".

ענין החידושים פי' הגר"ח מוואלוז'ין זצ"ל בהיות שאין עומק תורה שבע"פ מתגלה אלא אחרי רב השקידה והעמל, כל המתגלה מקרי חידוש וכל המוסיף בקניינים שהתורה נקנית בהם מוסיף ידיעה יותר ברורה וטועם נעימות הצפונות אשר היו בעילום והסתר טרם עמלו, והן הנה החידושים משמחי נפש ומלהיבי אהבה עילאית מורם מכל שפלות הגופניים ומהפכים גשם לנשמת חיים, וחברך יתרגלו בהערותיך העמוקות ולא ידרשו ממך יותר".

וממשיך החזו"א וז"ל: "קבע נא הערותיך בספר מכוון למען תהיינה לך למשמרת וזה חיזוק לעיון, ואמרו ד"ת צריכין חיזוק וכל המרבה בקנייני התורה מרבה תורה".

מלבד זאת אי אפשר לדעת מה זה אמתה של תורה ומה יותר לאמתה של תורה כפי שהחזון איש מדבר בתחילת האגרת.

בכינוס כאן יש תועלת גדולה שבזה אנו מביעים את הביטוי להוקרה שאנו רוחשים לעמל התורה ולרומם את האברכים שעמלו בתורה וזכו לחדש בתורה, ובאמת לא לרומם את האברכים האלו בלבד אלא גם ביטוי להוקרה וההערכה לאברכים שיושבים ועמלים בעמלה של תורה, ממיתים עצמם באוהלה של תורה, גם ללא פרסום.

זכורני שבימי ילדותי תמהתי, כאשר באים לאיזה אירוע וכדומה כאשר מגיע אחד שממית עצמו באוהלה של תורה, אפילו אם ידוע בציבור כתלמיד חכם, גם אז

ב"ה כל הרואה את הבחורים ואת הבנים והבנות, אם אין שנאה בלבבו, הוא מודה ש'כזה ראה וקדש'!

יש עוד עניין שעלה על דעתי להזכיר, ראש הישיבה זצוק"ל העמיד את הציבור הזה ונתן הוראות מעשיות, אחד מהם הוא להמשיך את המחאה נגד חוק הגיוס, להקים קהילות, להקים חדרים ובתי יעקב, וב"ה למרות שלא זכינו שהוא ילווה אותנו עד היום, אבל הס"ד שלו שהציבור קם ב"ה, ורצונו היה שיקום כאן ציבור שהולך בדרכי ד' בכל המובנים של זה. ב"ה כל הרואה את הבחורים ואת הבנים והבנות, אם אין שנאה בלבבו, הוא מודה ש'כזה ראה וקדש'!

בזמן האחרון זכינו להקמת בית הדין על ענייני הטכנולוגיה, שכל אחד מבין את הסכנות הגדולות שיש בזה, ובית הדין שקל וכתב רק עניינים שרואים בהם כאיסור גמור, ושהציבור יכול לעמוד בו, בוודאי שמי שיכול יותר ויותר הדין עמו. ב"ה כפי ששמעתי הציבור בכללותו קיבל את התקנות על עצמו, וראוי להתחזק בזה יותר ויותר.

ברצוני לחזור על ההודאה לרב הגאון רבי דניאל בן אבו ולכל המתעסקים בנושא, הקב"ה יעזור שיצליח הלאה להמשיך את המפעל הזה עד ביאת גואל צדק, והקב"ה ימלא משאלות ליבו לטובה.

קרוב לוודאי שהחוק החדש יהיה קרוב לחוק הקודם שכידוע קראו לו 'תשועה גדולה', לכן בוודאי שאנחנו נתחזק ונחזק אחרים בחובה להשתייך לבני העליה ולהסביר את הסיבות לכך, החובה היא פשוטה ברגע שראש הישיבה זצוק"ל הורה זאת זה כבר נהיה חובה, אבל כפי שאמרתי ראוי גם להתחזק בסיבות לכך, כפי שכותב הרמח"ל שאדם שעושה דבר ומבין אותו, זה הרבה יותר גדול מאדם שעושה דבר מלומדה.

החובה עלינו מוטלת להמשיך באי ההתייצבות, שזו המחאה התמידית יום יום נגד הגיוס, המטרה היא קודם לחזק את עצמנו, גם אנו צריכים חיזוק וזה מהדברים הצריכים חיזוק, ולא רק זאת מתוך זה שומעים כל ציבור שומרי המצוות את הסכנה של חוק הגיוס, ומתוך זה בע"ה אם חס ושלום יגיע הזמן שיתחילו לגייס בפועל בוודאי שרבים וטובים יצטרפו אלינו.

על עצם החוק אין לנו השפעה, זה תלוי באלו ש'מנהיגים' באמת את הציבור, חברי הכנסת, אמנם היו אדמו"רים שרצו לעמוד על כך ולעשות זאת לעיכוב שיחזרו ממש להסדר הקודם, אבל כנראה לא עלה בידם היות ורוב הנציגים הסכימו לכתחילה או בדיעבד לחוק חוק גיוס 'משופר'... ולכן מה שיש לנו לעשות זה רק להתפלל לקב"ה שיחדש ימינו כקדם.

מעלה נוספת יש להשתייך לבני העליה, ב"ה הקב"ה לא העמיד אותם בניסיון של טיולים לחו"ל, לא נותנים להם, כמעט כולם בוודאי גם בלאו הכי לא יעשו זאת, אבל הנגע הזה פשה מאד בציבור החרדי, בקרב בחורי ישיבות דמתקריא חרדי ויש בהם גם חרדים באמת, של נסיעות לטיולים בחוצה לארץ, שבכל מקרה הכי טוב הטיולים האלו לא רצויים, ורוב הפעמים תקלתם מרובה עד מאד.

לא מכבדים אותו והוא נשאר בפניה, מכבדים רק את מי שנושא משרה תורנית באיזה מקום שהוא, ואינני מדבר על הכבוד שנותנים לנציגי הציבור...

ב"ה כמדומני שבשנים האחרונות העניין הזה השתפר, והכינוס הזה הוא גם ביטוי לזה, להוקרה ולכבוד שאנחנו רוחשים לעמלי התורה. ראוי להזכיר את הכרת הטובה שיש מכל הציבור, גם ממני, לרב הגאון רבי דניאל שליט"א שהקים את המפעל הגדול הזה ומחזיק אותו ומנהל אותו כל השנים, בוודאי שזכותו גדולה ועצומה, וראוי לכולנו להכיר לו טובה גדולה.

הוא הקים את המפעל בעצה עם אחי הגדול שליט"א שהקב"ה ירפאהו ויחזקהו, שעמד בנשיאות המפעל וניהל את החלק הרוחני שלו, וצריך להזכיר את הכרת הטובה שיש לנו אליו שיחי' ולהתפלל לרפואתו השלמה בתוך שאר חולי ישראל.

עלינו להתחזק ולחזק אחרים בחובה להשתייך לבני העליה

מענין לענין רציתי להזכיר כאן את ההוקרה והכבוד שאנו רוחשים לבני העליה, הנמצאים בסיכון תמידי ועם כל זאת עושים זאת בנפש חפצה ובגאון, ויגבה לבם בדרכי ד', הם ראויים להוקרה, בפרט שהציבור כאן רובו ככולו אלו ששייכים לנושא נמצאים בקרב בני העליה, אנו חייבים להוקיר אותם ולכבדם.

אנחנו עומדים עכשיו זמן מה לפני שעומדים לחוקק את חוק הגיוס החדש, אינני יודע את הפרטים שלו אבל בוודאי שהוא רחוק מאד מהאפשרות לחזור להסדר הקודם שמי שתורתו אומנותו אין לו שום חלק בגיוס,

המשא המרכזי במעמד השנתי 'כבודה של תורה' שע"י ממלכת התורה וכתבתם'

ניסן תשע"ח

דבקות בתורה ואהבת תורה - רק על ידי עמל!

הוא, להיות דבוק בתורה זה רק על ידי עמל! לא שום דבר אחר, אפילו לימוד בהתמדה זה לא מספיק להיות 'דבוק', וכאשר אדם עמל על התורה באהבה על ידי זה הוא מגיע לאהבת התורה. וע"ז אומרים חז"ל על מי שלא עמל כזורע ואינו קוצר, מבחינת האדם עצמו מה שהתורה נותנת לו ע"י לימודו זה זורע ואינו קוצר. צריך להזכיר כאן, אנו בימי מלחמה על ידי הממשלה והשלטונות מכל צד להצר את צעדנו ובעיקר למעט את לימוד התורה, הם יודעים שזה העיקר וע"ז ישיגו את מטרותיהם, ועלינו לעשות מלחמה ולמסור את הנפש, אמנם ברוחניות אין ביטחון אבל תמיד צריך לזכור שהעיקר הוא שכנגד אלו הגוזרים על ביטול התורה נתחזק בלימוד התורה ומי יודע כפי שר' ירוחם כותב על גזירה אחרת, אולי הסיבות לגזירות כי יש קצת חולשה בלימוד התורה אצלנו, וככל שאנו נתחזק בעמל התורה ובהתמדת התורה בוודאי זו המלחמה העיקרית נגד הגזירות.

זו שמחה גדולה לראות ב"ה את קיום ההבטחה של 'לא תשכח מפי זרעו', בחורים צעירים אלו שזכו ואלו שלא זכו, בעמל רב השקיעו וזוכים ב"ה לחדש חידושי תורה, כפי שהעיד ע"ז אחי הגדול תרתי משמע, שרואים בכל החבורות את העמל הגדול שהושקע בהם, זו שמחה גדולה לכל הציבור ואני בתוכם.

אחי הגדול שליט"א העומד על המפעל הזה מתחילתו, שיזכה לאורך ימים ושנים להגדיל תורה ולהאדירה בכל הבחינות, בבריות גופא ונהורא מעליא. וכן הרב הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א שיזכה הלאה במפעל הזה וכן בכל מפעלותיו שיזכה לס"ד וכל טוב לאורך ימים ושנים.

אבוא בדברי ברכה קצרים, הזכירו את מאמר חז"ל 'השונה ואינו עמל כזורע ואינו קוצר', לכאורה היה צריך לומר 'כזורע ואינו חורש', הלא המטרה היא ידיעת התורה והעמל מביא לידיעת התורה, זה זורע ואינו חורש ומדוע אמרו חז"ל זורע ואינו קוצר. בפשטות הכוונה היא שאם לא עמלים בתורה מובטח שלא יקצרו, לא יגעת ומצאת אל תאמין, ואם הוא יגע ולומד בעמל תהיה לו את הסייעתא דשמיא שיזכה לקצור.

אבל באמת עמל התורה זה לא רק אמצעי והשתדלות שע"ז זוכים, אלא הוא מטרה בפני עצמה, מטרת האדם לעמל יולד, לעמל של תורה הוא נולד לעמל העמל עצמו הוא המטרה, אם בחוקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה וכו'.

דהיינו, כאשר האדם לומד תורה הוא מקיים מצוות תלמוד תורה כנגד כולם, אבל כדי שהאדם יזכה לאהבת תורה, כדי שיזכה להיות דבוק בתורה וע"י כך להדבק בקב"ה אורייתא וקודשא בריך הוא וישראל חד

המשא המרכזי במעמד השנתי 'כבודה של תורה' שע"י ממלכת התורה וכתבתם'

ניסן תשע"ט

כל אחד שעמל ומחדש זו ה'תורה דיליה'

זה. וברוך השם שאנו זוכים להשתתף במעמד לכבוד אברכים ובחורים שעמלו ויגעו בתורה וזכו לחדש חידושי תורה.

לכל אחד יש חלק בתורה, אמנם אף אחד לא יכול להגיד שהוא זכה לכוון 'לאמתה של תורה', אולם גם אם אדם לא זוכה להגיע לאמתה של תורה, כאשר הוא עמל בתורה וכל עמלו הוא לשם אמתה של תורה, כפי שצריך לעמול וכפי שצריך לבחון את הדברים, אז גם שכרו וודאי רב מאד.

כתוב בגמרא שמעון העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה, כיון שהגיע ל'את ד' אלוקין תירא' פירש, אמרו לו תלמידיו רבי כל אתין שדרשת מה תהא עליהן, אמר להם כשם שקיבלתי שכר על הדרישה כך אני מקבל על הפרישה.

ש כ ר

שאלו אותו תלמידיו מה אם כל מה שדרשת האם יגעת לריק? אמנם קיבלת שכר על עסק התורה, אך בכלל לא למדת תורה. ועל זה עונה להם רבם: היפוך הדברים, זה היה 'אמתה של תורה' שלי, ועל זה אני אקבל שכר, ולא רק אלא אני אקבל שכר על הדרישה יותר מהפרישה, מכיוון שבדרישה עמלתי, ובפרישה לא היה עמל, אולי זה גדלות לפרוש אבל לא היה עמל.

כאשר נכנסתי כאן לאולם, ואני חושב שאינני היחיד, נזכרתי במעמדות הגדולים שהתקיימו במשך שנים רבות בהם מרן הדרכי שמואל זצוק"ל היה מכבד את המעמד בנוכחותו ואת הדברים הנשגבים שהיה משמיע בכל פעם ופעם.

אמנם למרות שעברה עדיין כל יום מתעורר רצון לקרוע עוד קריעה כשאנו מרגישים את חסרונו. מאידך ברוך השם אנו זוכים כאן לראות ציבור של עמלי תורה שממשיכים בדרכו, ונזכה בזכות הכוח שלו ובזכות הציבור, להמשיך עד ביאת גוא"צ.

אנו נמצאים כעת בימים של ספירת העומר, הימים הללו כפי שכתוב בחינוך

מבטאים את ההשתוקקות לתורה, סופרים את הימים מתי נבוא ונגיע לחג השבועות יום מתן תורה. בוודאי שזה הזמן המתאים למעמד הזה שכל כולו לכבודה של תורה בימי ספירת העומר, שבה אנו מבטאים את ההערכה שיש לנו ללומדי תורה, לעמלי תורה ולמחדשי חידושים בתורה.

ידועים דברי הנפש החיים, לאחר שכותב כמה פרקים על המעלה הגדולה של לימוד התורה, הוא ממשיך ואומר שמעלת חידושי תורה לאמתה של תורה עולה על כולנה, והוא כותב שם דברים נוראים על

המשא המרכזי במעמד השנתי 'כבוד של תורה'
שע"י ממלכת התורה וכתבתם

ניסן תשפ"א

"ובכל מקום שמחדשים תורה שמחה מתחדש להקב"ה בכל יום תמיד"

יש סיעתא דשמיא שמגיעים לאמתה של תורה או לכה"פ כפי שרבינו הנתיבות כותב בהקדמתו לתורת גיטין 'ואמר החכם כי דבר אחד טוב יציל על כל הספר כולו'. מלבד זאת הקב"ה חדי בפילפולא דאורייתא וכל פטופטיא דאורייתא טבין.

עצם העניין של המפעל הגדול הזה, הוא חשוב

וגדול מאד. ראינו כמה חשיבות ייחסו למפעל הזה ראש הישיבה זצ"ל ומרן הרב אלישיב זצ"ל. המפעל הזה פשוט גורם לבחורים ולאברכים שגם בלאו הכי עמלים בתורה, להשקיע עוד עמל מיוחד לבר עניין אחד עד הסוף וזה עניין גדול מאד. ולא רק אלו שנבחרו, אלא כל אלו ההמונים שעמלו ושלחו את ידושיהם, גם אם הוא גדול מאד.

ובאמת גם אם יש אדם שלא בנוי לחדש חידושי תורה, אבל אם הוא לוקח עניין ומברר אותו עד הסוף, לכל פרטיו ודקדוקיו, שכרו גדול מאד, בפרט שהרבה פעמים זה יותר קרוב אל האמת.

בראשית הדברים זה זמן להודות, בשנה שעברה הכינוס הזה לא התקיים ומלבד זאת היינו במצב קשה מאד בנפש ובגוף, וברוך ד' הציבור עמד בניסיונות ולמד ואנו רואים את התוצאות בכינוס הזה, שלא נחסר ב"ה מכמות הבחורים שעמלו ושקדו על תלמודם, זה הזמן להודות לקב"ה שהביאנו עד כה.

אם באנו לדבר על החשיבות של הכינוס, הדברים פשוטים כשקוראים כאן את הדברים הנפשו החיים על עניין חידושי תורה: "וכל שכן חידושים אמיתים דאורייתא המתחדשים ע"י האדם, אין ערוך לגודל נוראות ונפלאות עניינם ופעולתם למעלה, שכל מלה ומלה פרטית

המתחדשת מפי האדם, הקב"ה

נשיק לה ומעטר לה, ונבנה ממנה עולם חדש בפני עצמו".

ומביא אח"כ באריכות את דברי הזוהר, אשר רובו הוא בסתרי תורה, ומסיים הנפה"ח: "ובכל מקום שמחדשים תורה בישיבת בית הכנסת ובישיבת בית המדרש, שמחה מתחדש להקב"ה בכל יום תמיד".

אנו לא יכולים להעיד על עצמנו שאנו זוכים לחדש חידושים לאמתה של תורה, אבל בוודאי אם אנו מתאמצים ללמוד באופן שכל המטרה היא להגיע לאמתה של תורה, גם על זה השכר רב מאד. וגם ע"ז

בתורה, ומחדש חידושים אמיתיים בתורה, וזה לעומת זה ככל שאנו מגבירים את כוח התורה כנגד זה נחלש הכוח של הלוחמים נגד התורה.

אסיים בברכת כהן להרב הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א שייסד את המפעל הקדוש הזה ועד היום עמל בכל פרט ופרט עם כל הכוחות, שהקב"ה יעזור לו להמשיך הלאה להגביר חילים לתורה לאורך ימים ושנים, ועמו מי שעומד על גביו אחי הגדול הגאון הגדול שליט"א שמנווט את כל המפעל הזה, שיזכה לאורך ימים ושנים להמשיך ולעמוד על ממלכתו בבריות גופא ונהורא מעליא.

התורה ניתנה לכל הדורות, כל אחד לפי מה שהוא, וכל אחד שעומל ומחדש ולפי דורו נראה שזה 'אמתה של תורה' - זה התורה, זה התורה דיליה. אמנם אנחנו מתפללים ומקווים שנזכה לכוון לאמתה של תורה באמת.

הזכירו כאן את המלחמה הגדולה שאנו עומדים בה היום, את הגזירות הנוראות והסכנות הנוראות שעומדים עלינו, עלינו לזכור שאם כי וודאי שברוחניות אנו לא אומרים נשב ונסמוך על ביטחון, הקב"ה דורש מאיתנו להשתדל להילחם ולמסור את הנפש על זה, אולם עיקר המלחמה כנגד אלו שלוחמים נגד התורה, הוא להתחזק בלימוד התורה ובעמלה. יש כאן ציבור שב"ה עמל בתורה ויגע

המשא המרכזי שנאמר במעמד מרן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, ראשי הישיבות ומרביצי התורה, בכינוס הרבנים האדיר במלאת חצי יובל שנים להקמת וייסוד ממלכת התורה 'זכתבתם'

בני ברק - כ"ד שבט תשפ"ד

אין לך דבר טוב מזה מאות אלפים המחדשים חידושי תורה

ומנשק אותה, ומביא שעם כל המעלות של לימוד התורה, חידושי התורה מעל המעלות הללו.

כעת אנו מתכנסים עבור המפעל הגדול וכתבתם, בוודאי עלינו לעורר ולהתעורר על נקודת חידושי התורה, בפרט בזמן הזה, אם הציפיות היו שבעקבות המצב מה שאירע בשמחת תורה והלאה

יביא לאיזה חיזוק והתעוררות, ואולי אמנם נוצר מצב של התעוררות אצל חלק מהציבור, אולם מאידך להיפך כידוע משנאינו מנצלים את המצב להגדיל את הגיוס ולפרוץ פרוצות וכו' וכו', כנגד זה עלינו להתחזק בתורה וחיזוק בחידושי התורה הוא בוודאי חיזוק גדול בתורה.

לא צריך להאריך בחשיבות המפעל של 'זכתבתם', המעודד את הצעירים לכתוב חידושי תורה ולהשתדל שיהיה לאמתה של תורה, ולעודד אותם ע"י המלגות אולם גם מי שלא זוכה במלגות, זוכה לכתוב חידושי תורה, מאות ואולי אלפים מחדשים חידושי תורה ואין לך דבר טוב מזה.

אני רוצה לאחל לרב הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א הנושא בעול את המפעל הקדוש הזה כבר חצי יובל שנים, הקב"ה יעזור לו הלאה להמשיך, שהמפעל יעלה ויגדל וישולם שכרו מן השמים.

כתוב בחז"ל שהמלאכים ביקשו 'תנה הודך על השמים מה אנוש כי תזכרנו' ומשה רבינו נצחם וענה להם שלא שייכים לקיום התורה, והשאלה הידועה מאי קס"ד שיקיימו המלאכים מצוות התורה, ורגילים לפרש שהתכוונו לסודות התורה ומשה רבינו ענה להם שההלכה והמעשה צמודים יחד ומי ששייך למעשה שייך לחכמת התורה וסודות התורה.

הבית הלוי על הפרשה (ביה"ל עה"ת, יתרו בד"ה להבין), עומד על השאלה ומבאר הענין שהתורה נחלקת לתורה שבכתב ושבעל פה, ועיקר התורה שבע"פ הוא ללמוד מהתורה במדות שהתורה נדרשת בהן ושאר אופנים ונתחדשו בה חידושי דינים ופרטים לאין סוף וארוכה

מארץ מידה, וכדאיתא בבא מציעא 'לא בשמים היא' ומה שמכריעים כאן בארץ כך נקבע הדין בשמים. וזהו שרצו מלאכי השרת וביקשו שיתן להם הקב"ה את התורה והם ידרשו את התורה שתקבע לפי הדרשות שלהם.

רואים בזה את החשיבות הגדולה להבין וללמוד מה שנוגע למעשה, אנו לא בדרגה לדרוש את התורה ב"ג מידות או בשאר צורות הדרשות שחז"ל דרשו, אבל בוודאי שיש הרבה חידושים שאלו שהגיעו להוראה יכולים ע"פ חידושי התורה הללו להסיק מסקנות למעשה וללמד על פיהם, ידוע מה שהנפש החיים כותב על המעלה הנוראה של חידושי התורה, שכל מילה ומילה של חידו"ת הקב"ה לוקח אותה מחבק

על ידי 'למגמר' טוב של הסוגיא, על גבי זה בונים את הקומה הגבוהה של החידושים

ובאמת זה עניין שצריך לזכור תמיד, אע"פ שחידושים כמו שהנפש החיים כותב זה הדרגה הגבוהה ביותר ללמוד תורה, אבל זה לא אומר שצריך לדלג על הדרגות הקודמות, לברר היטב, שיהיה 'למגמר' טוב את הסוגיא, ועל גבי זה בונים את הקומה הגבוהה של החידושים.

בשם הנפש החיים זצוק"ל מובא שלברר היטב שיטת אחד מהראשונים, לעמוד בה ולפרש אותה כמו שצריך, אפילו אם רק מבררים את מה שכתוב, גם זה בגדר "חידושים דאורייתא".

ב"ה אני מצטרף לאחל לאחי הגדול שליט"א העומד בראש המפעל הזה מקדמת דנא, ולרב הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א שייסד את המפעל הזה ונושא בעולו עשרות שנים, ברכתי שיזכו בע"ה להמשיך הלאה ואחי הגדול שליט"א עוד ינובון בשיבה ונזכה בע"ה לביאת גוא"צ.

בעל השבט סופר' נכדו של מרן ה'חתם סופר' וממלא מקומו בפרשבורג ובישיבה בפרשבורג, צורת השיעורים שלו הייתה להעמיד את כל שיטות רבותינו הראשונים ולברר כל אחד מהראשונים איך הוא למד את הסוגיא ואיך יצא לו השיטה שלו, כלומר שלא תמיד זה רק בסברא, ראיתי מסופר שפעם בא אליו אדם גדול ולכבודו נכנס לשיעור, ושאל אותו האם זה אומרים בשיעור? את העניינים האלו מבררים ולומדים לבד, בשיעור צריך לומר חידושים... שאל אותו השבט סופר: ניסית פעם לעשות את זה?

מתוך דברי רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זיע"א

במעמדות הוצאת ספרי 'תורת ראשי הישיבות' שע"י מפעל 'זכתתם' במעונו של

רבינו הגדול מרן הדרכי שמואל זיע"א
בשכונת שערי חסד בירושלים עיה"ק

אייר תשע"ג, אייר תשע"ה, אייר תשע"ז

מוצא קדושה.

ק"ק להבין הסיום של 'כי קדוש אני' על 'פרושים מן העריות'. לכאורה על דרגות גבוהות של קדושה אפשר לסיים 'כי קדוש אני' - ללכת בדרכי ד', אך פרושים מן העריות שזה השיא של הטומאה לא שייך לסיים לכאורה כי קדוש אני.

אך באמת, רש"י אומר פרושים תהיו מן העריות ומן העבירות ומסיים שכל מקום שאתה מוצא וכו', אך מזכיר גם את העבירות, וראיתי בגור אריה שכונת רש"י על העבירות הכתובים בפרשת קדושים, אך עכ"פ רש"י אומר פרושים תהיו זה עצם הדבר 'פרושים תהיו', רק התורה סמכה את זה לפרשת עריות כי עריות זה הסתירה הכי גדולה לקדושה, ורש"י אומר שפרושים גם מכל העבירות, רק סמכו את זה לפרשת עריות כנ"ל, אבל מה שכתוב בתורה זה פרושים תהיו.

הרמב"ם בסוף הלכות איסורי ביאה מבאר את גדרי קדושה על הרחקות מן העריות והרחקה מן הייחוד, ואפ"ל בדברי רש"י על הרחקות מן העריות, שאין כוונתו על האיסור עצמו אלא שתעשו גדרי פרישות מן העריות, ואז אפשר להבין מדוע התורה מסיימת ע"ז 'כי קדוש אני'.

אמנם ברמב"ם בסוף הל' מאכלות אסורות (פ"ז), מביא את הדברים שלא אוכלי מחמת מיאוס, קדרה שנתבשל בה שקצים ורמשים, וכן דברים מותרים שלא אוכלים מחמת מיאוס, ומסיים הרמב"ם: "וכל הנזהר בדברים אלו מביא קדושה וטהרה יתירה לנפשו וממרק נפשו לשם הקדוש ברוך הוא שנאמר 'והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני'. ומפרש 'כי קדוש אני' ובזה

שמענו כאן דברי חזקוני שאין לי מה להוסיף עליהם, ביקשו לדבר אני רק יאמר דבר תורה אולי הרה"י יאשר את הדברים או יאמר שזה לא נכון... בפסוק כתוב

"קדושים תהיו כי אני ד' אלוקים", רש"י מביא מהמדרש: 'קדושים תהיו' הו

פרושים מן העריות ומן העברה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה

הוא

מתקדש לשם ד'.

כלומר הביאור של 'כי קדוש אני' לא מוכרחים לפרש תיזמו לקב"ה, אלא את הקדושה עצמה תעשו לשם הקב"ה.

ב"ה הרב בן אבו עשה שני דברים חשובים, מפעל 'זכתתם' שכבר האריכו גם בכינוס וגם כעת, המעלה הגדולה להרגיל את הבחורים ללמוד בעיון, להחדיר את החשיבות של הלימוד בעיון וגם לעודד אותם על עמלם, וכמו שהרב דסלר אמר שזה חסד שהקב"ה נתן לנו היום את הדרך לעודד אותם.

ודבר נוסף עשה הרב בן אבו את 'תורת ראשי הישיבות', אשר באופן סמלי בהמשך למה שדיבר כאן קודם הרב קושלבסקי, שבחורים ידעו לצעוד בדרך של 'תורת ראשי הישיבות' ולא לחדש את החידושים החדשים שיש היום אלא צאי לך בעקבי הצאן, שיחדשו חידושי תורה אבל בדרך שקיבלנו מאבותינו ולא להגיד דרכים מחודשות.

הריני מצרף ברכת כהן הדיוט, לבחורים והאברכים

שיגעו ועמלו וב"ה העלו פרי. הקב"ה יעזור להם, ולאחי הגאון שליט"א ולרב הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א, ויזכו להמשיך להגדיל תורה ולהאדירה."

הכתב סופר כותב על מה דאיתא על אהרן הכהן שהיה 'רודף שלום', הכוונה שלא תמיד פעם רק למען השלום, כי כאשר ראה שרוצים לעשות שלום עם מי שאסור לעשות עמו שלום, כי אין שלום לרשעים וכדו' - אזי היה רודף את השלום הזה ומונע אותו. ועל דרך זה אפשר לבאר את הנאמר בכפילות האזהרה לטומאת כהן 'אמור ואמרת', שהרי ההתעסקות עם המת היא מצווה גדולה וגמילות חסד של אמת, ואעפ"כ צריך למנוע זאת מהכהן, ולמה - כי כך ציוותה התורה!

בשם אחד מהגדולים מובא על הנאמר "למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך", היינו בכל הנוגע לעשיית טוב איש לזולתו, אז 'אדברה שלום בך', אבל במה שנוגע "למען בית ד' אלוקנו", אזי "אבקשה טוב לך", עושים רק מה שטוב וראוי לפני ד', אפילו אם זה לא טוב לאדם.

למותר לציין את חשיבות המפעל הגדול של 'זכתתם', שיוצאים מה תפקידו ומעודדים ומחזקים את בני התורה, ובראשם אחי הגדול הגאון רבי ברוך שמואל שליט"א והרב הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א שזכה להקים ולהחזיק את המפעל הזה ולהוציא גם חיבורים מחזקים וודאי שראוי לברכה, וד' יברכהו שיזכה להצלחה בכל מפעליו.

המעמד המרכזי "כבוד התורה" שע"י ממלכת התורה "וכתבתם"

ניסן תשפ"ה

"כבוד של תורה"

האברכים שעמלו בתורה וזכו לחדש בתורה, ובאמת לא לרומם את האברכים האלו בלבד אלא גם ביטוי להוקרה וההערכה לאברכים שיושבים ועמלים בעמלה של תורה, ממימים עצמם באוהלה של תורה, גם ללא פרסום.

זכורני שבימי ילדותי תמהתי, כאשר באים לאיזה אירוע וכדומה כאשר מגיע אחד שממית עצמו באוהלה של תורה, אפילו אם ידוע בציבור כתלמיד חכם, גם אז לא מכבדים אותו והוא נשאר בפינה, מכבדים רק את מי שנושא משרה תורנית באיזה מקום שהוא, ואינני מדבר על הכבוד שנותנים לנציגי הציבור...

ב"ה כמדומני שבשנים האחרונות העניין הזה השתפר, והכינוס הזה הוא גם ביטוי לזה, להוקרה ולכבוד שאנחנו רוחשים לעמלי התורה. ראוי להזכיר את הכרת הטובה שיש מכל הציבור, גם ממני, לרב הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א שהקים את המפעל הגדול הזה ומחזיק אותו ומנהל אותו כל השנים, בוודאי שזכותו גדולה ועצומה, וראוי לכולנו להכיר לו טובה גדולה.

הוא הקים את המפעל בעצה עם אחי הגדול שליט"א שהקב"ה ירפאהו ויחזקהו, שעומד בנשיאות המפעל ומנהל את החלק הרוחני שלו, וצריך להזכיר את הכרת הטובה שיש לנו אליו שיח"י ולהתפלל לרפואתו השלמה בתוך שאר חולי ישראל".

זכה הארגון בשנים הללו בהילו נרו עלי ראשינו להדרכתו וליווי הצמוד של רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זיע"א, אשר המשיך את דרך קודמיו למעלה בקודש, ובמיוחד מאז נפל אחיו מרן הגאון רבי ברוך שמואל שליט"א למשכב דאג לחזק את ידי המפעל הגדול שלא ימוט וימשיך לפעול כבימים ימימה, ובכל הזדמנות ציין כי זכויות מפעל מרומם זה יעמוד לזכות אחיו מרן הגאון הגדול רבי ברוך שמואל בן לאה שליט"א ולרפואתו השלמה בקרוב.

וכך בכל שנה במרכז המעמד נשמע משא התקופה מפי רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זיע"א אשר ראה לנכון להחזיק במסורת רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זיע"א ולהביע במעמד זה את השקפת התורה ודעת התורה הבהירה על ענייני הזמן והשעה.

המעמד השנתי אשר הפך מזה שנות דור למסורת בהיכלי התורה, משמש כסמל וכדוגמא לעמל התורה בישראל, וכהכנה לקראת זמן קץ הבעל"ט.

המעמד הגדול הוקדש בשנה זו שנת תשפ"ה לזכרו ולעילוי נשמתו הטהורה של אבינו רוענו רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה ובצל האבידה הגדולה שפקדה את הכלל כולו בשריפה הגדולה ששרף ד' בהעלות הענן ובהסתלק מעמנו רבן וליבן של ישראל זיע"א אשר מידי שנה נשא מליבו הטהור את משא התקופה, ובדברים חוצבי להבות אש העמיד את דרך התורה בהמשך מסורת הדורות על משכנות הרועים, במרכזו של המעמד האדיר שהתקיים בראשותו.

באי המעמד הגדול חשו את רוחו הגדולה של רבינו הגדול החופפת על באי המעמד ודמותו הגדולה ניצבת בעיני רוחם באשר זהו רצונו ומאווי כי מעמד זה ומסריו המהדהדים המביעים בקול רם את מעמדם של לומדי התורה מחזיקי עץ החיים מעמיד ומקיימי העולם, ימשיך ביתר שאת וביתר עוז, ומה כאן עומד ומשמש אף שם, ומכה על קודקודי המתאספים כמלאך האומר להם גדל, המשיכו וצעדו בדרך זו, הרבו כבוד התורה, בדרך המסורה וההשקפה צרופה.

לפני שבע שנים מאז הסתלקות רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זיע"א לישיבה של מעלה, ראה אבינו רוענו רבינו הגדול מרן ראש הישיבה רבינו אשר הכהן זיע"א חשיבות גדולה בהמשך שגשוגו ופריחתו של הארגון החשוב, כמו גם במעמד השנתי אשר המשיך במתכונתו המקורית כאשר רוחם של רבותינו נוחם עדן חופפת על באי המעמד הגדול, ובמיוחד בשנים הללו בהם היטשטשו השקפות עולם, וכבדו עול הגזרות ובלבול הדעות, ראה רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זיע"א צורך הכרחי בקיום המעמד וייחודיותו לעמלי התורה בטהרה ולרוממות קרנה של תורה.

במהלך המשא המרכזי שנשא במעמד האדיר אמר: "בכינוס כאן יש תועלת גדולה שבזה אנו מביעים את הביטוי להוקרה שאנו רוחשים לעמל התורה ולרומם את

לאורו ניסע ונלך

הגאון רבי דניאל בן אבו שליט"א
יו"ר ממלכת התורה "וכתבתם"
וראש רשת הכוללים "משכן חביב"

ברשות מרנן ורבנן, אדירי התורה ומרביצי התורה, רבותינו עמודי האש אשר לפני המחנה, קהל קדוש ונכבד.

ואף זכינו שלא כבו המאורות, ומעת הסתלקותו לשמי רום, עמד עטרה לראשינו רבנו הגדול מרן ראש הישיבה רבי אשר הכהן דויטש זיע"א, שאנו עומדים כעת בתוך שנת האבל להסתלקותו, והכינוס הוא לעילוי נשמתו. הוא שהיה לנו למגדלור, היווה בכל מאודו דוגמה חיה לעמלה של תורה ולשקיעות בתורה, הוא ההיה זה ש"האיר פני המזרח" ובהארת פניו נשא על כתפיו את עול עולם בני התורה ולומדי התורה. הוא שרומם וחזק את ממלכת "וכתבתם", דרש תבע לעמול בתורה, ולרומם את כתיבת חידושי התורה.

בכינוס השנתי הזה של ממלכת התורה העולמית "וכתבתם", אנו עומדים כולנו נרגשים, ממשיכי דרכם של גדולי הדור, נושאי דגל התורה והעמל בה. אנו נושאים עינינו למרום בתפילה שנזכה להגדיל תורה ולהאדירה, להמשיך במסורת המפוארת של כתיבת חידושי תורה, ולהיות ראויים לאור תורתם של רבותינו הדגולים אשר האירו את דרכנו.

התכנסנו היום למחזור העשרים ושישה, של מה שכבר הפך למסורת מפוארת בימים שבין פסח לעצרת - הזמן המקודש של ההכנה "למען תעבוד את האלוקים על ההר הזה", מי ההכנה הנשגבים לקראת קבלת התורה. כינוס ממלכת התורה העולמית של "וכתבתם".

זכינו שבמשך השנים עמדו בראש ממלכת התורה העולמית "וכתבתם" רבותינו מאורי הדורות גדולי עולם, מאורי האומה. ובראשם מרן הגרי"ש אלישיב זכר צדיק וקדוש לברכה, אשר מיומו הראשון של "וכתבתם", ליווה, דרבן, עודד ורומם את המפעל הקדוש הזה.

זכינו שבמשך כמעט עשרים שנה היה לנו לעינים רבנו מרן בעל ה"דרכי שמואל", אשר היה כמלאך העומד ואומר "גדל", ינקנו מאורו, והוא היה זה שחזק ותמך בכל צד ושעל של ממלכת התורה וכתבתם, ומשאותיו המופלאים בכינוסי וכתבתם, יצקו את יסודות עולם התורה, את ההשקפה, את הדרך והנתיב, ובמשך שנים רבות, יצק

רבינו מרן עמוד ההוראה
הגאון רבי עזריאל אויערבאך שליט"א

"העסק בעמלה של תורה הוא החומה הבצורה
כנגד הרוחות הזרות המנשבות בראש כל חוצות"

לחרוש סוגיא זו ולהוציא ממנה פרי.

בהקדמה של הפאת השולחן הביא שיש עת זמן לדורות האחרונים לחדש מה שלא יכלו דורות הראשונים לחדש, אין לנו השגה בגודל קומתם של הקדמונים אבל לא הגיע עדיין הזמן לאותו חפץ.

בעת יסוד הארגון החשוב שנקרא וכתבתם, שבראש יסוד הדברים עומד הרה"ג ר' דניאל בן אבו ועמו צוות של גדולי התורה, היה מרן בעל הדרכי שמואל. וידוע שכתבה בתורה, חבורה של חידושי תורה היא המדברן הגדול לעמל התורה, וזה עוזר ללומד ועמל להיכנס לעומק הסוגיא

ברשות גדולי התורה מרנן ורבנן ראשי הישיבות והאברכים הבחורים היגעים ועמלים בתורה. אמרו חז"ל בתנא דבי אליהו, לעולם ישם אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשא. רבינו החפץ חיים בשער החזקת התורה מפרש את התיבה מה שהתנא דבי אליהו אומר 'לעולם', לעולם ישם עצמו, אומר החפץ חיים שאל יחשוב האדם בסוגיא זו כבר ביררו אותם כמה גדולים שלפנינו ואין מה לעיין בה ולחדש בדבר, אל יחשוב כן, אלא יש לו לכל אחד ואחד כמו שכתוב גם כן בתנא דבי אליהו, שכל תלמיד חכם, כל לומד תורה יש לו חדרי חדרים בתורתו, כל אחד ואחד מזמן לחלקו. זה לעולם, זה מה שהתנא דבי אליהו אומר לעולם, שאל יחשוב שסוגיא זו כמי שלא נחרשה עדיין, שיזכה בסייעתא דשמיא

מרן הגאב"ד הגאון רבי מרדכי גרוס שליט"א

"העמדת חידושי תורה זה המלכות"

בין שני הדברים, בין מן וענני כבוד לבין המים של הבאר.

בפשטות הכוונה היא, שהמן, כמו שהזכרנו מחז"ל, שהמן והענני כבוד היו בזכות משה ואהרן שזה בחינה של זכר, המים בזכות מרים שזה בחינה של נקבה, כפי שכתוב בזה"ק בשמות דף רע"ו ע"ב שכבד את אביך דא תורה שבכתב, את אמך דא תורה שבע"פ, תורה שבכתב זה בחינת זכר, תושבע"פ מה שנקרא מלכות זה נחשב בחינת נקבה. כשמדברים על הנקודה של בחינת זכר הכוונה היא משפיע, חסדים שיהיו מושפעים מן השמים לא צריך פעולה להמשיך השפעה, תורה שבכתב ניתנה לישראל בדרך מתנה, כמו ששלמה המלך אומר במשלי 'כי לקח טוב נתתי לכם', אבל תורה שבעל פה שזה מלכות זה בחינת נקבה, כאן צריך פעולה, השמים שמים לה' אומר דוד המלך והארץ נתן לבני אדם, מה שיבוא מן השמים מה שיבוא מהרבש"ע זה החלק של תורה שבכתב שזה היה בגדר נתנה, אבל הארץ, ארץ זה תמיד מלכות, הארץ ניתן לבני אדם, תורה שבעל פה חייב בני אדם שימשיכו את התורה שבעל פה.

תורה שבעל פה לא ניתנת בתורת מתנה, צריכים להתייגע, צריכים לעמול, כמו שכולם יודעים את המדרש נחומא בפרשת נח שתורה שבעל פה אינה נקנית אלא על ידי יגיעה. לכן המים שהם בחינת נקבה זה בזכות מרים, זה היה חייב להיות דרך פעולה, המים היו חייבים לצאת מן הסלע

ברשות גדולי התורה מרנן ורבנן ראשי הישיבות שליט"א אברכים בחורי הישיבות שעמלים בתורה ה' עליהם יחיו, בפרט ברשות מיסד ומעמיד ממלכת התורה וכתבתם הרה"ג ר' דניאל בן אבו שליט"א, לא אני שראוי לדבר, לכך נמנעתי הרבה שנים מלדבר כאן כי לא אני באמת ראוי לדבר בפני גדולי תורה ובפני רבנים בפני תלמידי חכמים שדבוקים בתורת ה', אנחנו רחוקים מזה, רק מזכה הרבים ר' דניאל ביקש לכן אין לנו ברירה לכן נאמר איזה נקודה ששייכת לאסיפה הזאת, אסיפה שנועדה ראשית לזיכרון נשמתו הטהורה של מרן ראש הישיבה זצוק"ל.

נאמר איזה נקודה מה ששייך לחידושי תורה, חז"ל אומרים בילקוט ביהושע, שלוש פרנסים טובים ניתנו להם לישראל, ואלו הם, משה אהרן ומרים, ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, מן ועמוד ענן והבאר, מן בזכות משה עמוד ענן בזכות אהרן באר בזכות מרים.

צריכים להבין, יש שוני בין שלושת הדברים האלו, המן, ענני כבוד, זה הגיע בלי שום פעולה בלי דיבור בלי מעשה, המים הבאר הגיעו על ידי מעשה, או מעשה ממש או דיבור. הבדל שני, המן והענני כבוד הגיעו בלי אמצעי, והמים הגיעו על ידי אמצעי, על ידי צור על ידי סלע. כמו שהמן ירד מהשמים כך המים יכלו לבוא בדרך של נביעה מהארץ, שכל מקום שכלל ישראל נמצאים שיהיה בדרך נס שיבוא מעין מהארץ, מה נקודת ההבדל

אשר דרכם יעמוד על אמיתתה של תורה.

המדרש בפרשת בחוקותי אומר 'אם בחוקתי תלכו', לכל הברכות שהתורה נותנת בפרשת בחוקותי, מקדימה התורה אם בחוקתי תלכו, אומר רש"י מחז"ל, שתהיו עמלים בתורה. דוד המלך אומר 'חפשתי דרכי והשיבה רגלי אל עדותיך', בכל יום חושב אני ללכת כאן וכאן כמוכן להליכה של מצוה, ורגלי מוליכות אותי לבית המדרש, ובעמלה של תורה מתהפך האדם העמל ומהפך את טבעו עד שכבר מאליו רגליו מוליכות אותו לבית המדרש. וזה הביאו בתלכו, להגיע שכל ההליכה של האדם יהיה לבית המדרש.

ידוע האיגרת של החזו"א, 'ועיקר סגולת התורה להביא את האדם לרוממות, ולהכיר חובתו בעולמו, בא על ידי עמלה של תורה, וככל שהאדם מוסיף ביגיעתו מנתק בזה חבלי היצר וממאס בתענוגי ההבלים, ונפשו משתוקקת לרגשי קודש מעונג החכמה וטהרת הלב'.

אני חומה זו תורה, אברכים והבחורים שעמלים בתורה צריכים לדעת שהם החומה, הם נקראים החומה, אני חומה זו תורה, התורה הזו שנלמדת מתוך עסק בעמלה של תורה היא החומה הבצורה כנגד הרוחות הזרות המנשבות בראש כל חוצות, בודאי תגן עלינו שהתורה הזאת תתמשך לדורי דורות שלא ימוש מפיק ומפי זרעך ומפי זרעך עד עולם.

ואסיים בברכה המעשה ומקים את ממלכת התורה הרה"ג ר' דניאל בן אבו שליט"א בברכת ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת, ולאברכים ועמלי התורה שיוסיפו עוד פירות ופירי פירות שימשיכו להגדיל תורה ולהאדיר, ונזכה לבנין בית המקדש במהרה בימינו, שהגר"א אומר שכשבית המקדש נחרב אין תורה, חסר הרבה תורה, הקב"ה יביא את בית המקדש במהרה בימינו ויהיה לנו התורה השלימה.

ולא יכלו לבוא בתורת מעיין מהאדמה. כי עיקר הרצון של תורה שבעל פה זה בשביל לחדש, תורה שבעל פה ניתנה בשביל להוסיף בה ולחדש דברים מחודשים כמו גרעין שזורעים אותו ויוצא אילן.

כולם יודעים את דברי הטור שהטור אומר בהל' ס"ת סימן קל"ט, ש'וחיי עולם נטע בתוכינו' זה תורה שבעל פה, הוא מסמך את זה על הפסוק ששלמה המלך אומר בקהלת 'דברי חכמים כדרבנות כמסמרות נטועים', תורה שבעל פה חייבת להיות על ידי יגיעה ועל ידי נטיעה, נטעים נטיעה, זה האופן של תורה שבעל פה, אם המים היו מגיעים באופן שהם נובעים מהאדמה אין כאן שום חידוש, המן שהגיע מהשמים לא היה כאן חידוש של מן, המן הרי זה לחם שמלאכי השרת אוכלים, הענני כבוד לא היה כאן שום חידוש בענני כבוד, העננים נמצאים, כל החידוש היה רק בקרבתם לכלל ישראל, אבל החלק של המים חלק של תורה שבעל פה זה היה חייב להיות בתור יצירה מחודשת, היה חייב להיות מן הסלע מן הצור.

כמו שבאילן בשביל להוציא פירות אומרים חז"ל שצריך י"א מלאכות, כך תורה שבעל פה צריך קודם, לא נפרט על איזה, כל פרט יש לזה כוונה מסוימת. תורה שבעל פה צריך להתחיל מחרישה, להמשיך אחרי זה את הנטיעה, ושאר הפעולות, הפעולות של השקלא וטריא הקושיות והיישובים. לכן בפעם הראשונה שיצא מים בחורב זה היה בדרך הכאה, כי זה מראה על החלק של יגיעה. בפעם השניה אמר הרבוננו של עולם שהמים יצאו בדרך של דיבור, פירוש הדבר, שאחרי היגיעה בתורה שבעל פה, אחרי שיש את היגיעה, הוצאת הפרי זה שוב מידי דממילא, זה שוב סייעתא דשמיא.

ישראל לא קיבלו את התורה שבעל פה ברצון, כי הם היו סבורים שצריך יגיעה ועמל כל הזמן הם יצטרכו, גם בהוצאת הפרי גם במסקנא גם הם יצטרכו יגיעה, וזה אמרו כלל ישראל זה לא בידם לעשות. וכך רעיא מהימנא משה רבינו גם הבין

שהתורה שבעל פה היא לא רק הי"א מלאכות אלא גם אחרי זה בהוצאת הפרי חייב להיות יגיעה, לכן משה רבינו הבין שהכוונה היא בדיבור של הרבוננו של עולם מה שאמר דיבור הכוונה היא הכאה. אמר הרבש"ע יען לא האמנתם בי להקדישני, בגלל זה שלא קיבלתם את התורה שבעל פה ברצון, כי לא היה לכם מושלם שגם בתורה שבעל פה אחרי היגיעה והעמל אז האדם זוכה למדבר מתנה.

זה מה שחז"ל אומרים אל תקרי בניך אלא בוניך, זורעים גרעין של תורה ויוצא עץ שלם, תורה שבעל פה, זה דימוי של צורה ליוצרה, כמו שהרבוננו של עולם נתן, היה נתינה של תורה שבכתב, כך תורה שבעל פה, אנחנו שלוחים של הרבוננו של עולם, היגיעה על תורה שבעל פה זה בא בתור שליחות מהרבוננו של עולם להוציא את התורה המחודשת.

לכן כשכלל ישראל קיבלו ברצון את התורה שבעל פה בגזירת המן, התחדש חידוש שלא היה מימות ישראל לגוי, לחבר להעמיד את המגילה, את המגילת אסתר, להעמיד את זה בתור כתובים זה חידוש שהתחדש שהרבוננו של עולם רצה להעמיד שתורה שבעל פה, עם היגיעה, אחרי היגיעה היא מקבלת את הדין של תורה.

וזה חומש דברים, חומש דברים שהשורש של חומש דברים השורש הוא כפי שמבואר בקדמונים זה השורש הוא תורה שבעל פה. על ידי שמשה רבינו דיבר לכלל ישראל על ידי זה נהפך להיות משנה תורה. בזה הושוו מרדכי למשה רבינו, כי שניהם היו בחינה של מלכות, כמו שאמרנו, שתורה שבעל פה זה מלכות.

אם כן, לא לחינם וכתבתם נקרא ממלכת התורה, כי העמדת חידושי תורה זה המלכות, זה המלכות בכל חלקי המלכות. וברור שכל אלה שהתייגעו והעמידו את החידושי תורה הם היו שלוחים של הרבוננו של עולם.

רק נסיים בנקודה אחת, כמה התאימו הדברים,

הדברים התאימו שנקבע האסיפה של וכתבתם ליום הזה, כפי שכתוב בסידורים, היום הרי ספרנו שנים עשר יום לעומר, כפי שכתוב בסידור זה הספירה של הוד שבגבורה, הוד זה תמיד תורה שבעל פה, נצח שהיה אתמול זה תורה שבכתב, הוד זה תורה שבעל פה, גבורה זה תורה שבעל פה. הסימון הנוסף שמסומן בסידור זה החלק של אנה בכח, שהמילה של אנה בכח זה טהרנו. זה בא לרמוז את הנקודה שתורה שבעל פה, כיון שאת התורה שבעל פה האדם צריך להעמיד, זה חייב להיות על ידי טהרנו, כמו שנקרא בפרשת השבוע שהתורה אומרת וישמע משה ויטב בעיניו. אומר רש"י מתורה כהנים שמשה רבינו הודה ולא בוש לומר לא שמעתי, או בגי' אחרת שמעתי ושכחתי, שהותר באנינות רק קדשי שעה ולא קדשי דורות. איך אנחנו מבינים את זה, איך יתכן שאהרן הכהן היה לו השגה שלא היה למשה רבינו. והתורה מיד אחרי זה מסמיכה את כל החלק של מאכלות האסורות זאת החיה אשר תאכלו.

הנקודה היא אחת, כמו שחז"ל אומרים במדרש שוחר טוב בתהלים ט"ז, על הפסוק אברך את ה' אשר יעצני, רב שמואל בר נחמן היה פוטר באברהם אבינו, שלא לימדו רב. אברהם אבינו ידע את כל התורה בלי שרב לימד אותו. אומרים חז"ל, ומי לימדו, תנא רשב"י מלמד שזימן לו הקב"ה שתי כליותיו והיו נובעות חכמה ודעת, תדע לך שכן הוא, כלומר אברהם אבינו, וככה האבות הק', יצחק אבינו יעקב אבינו, כך שבטי קה, הם למדו את התורה ע"י ששתי כליותיהם נובעים מעינות חכמה. שתי כליותיהם הכוונה שהכליות זה הדבר שמזכך את החלק הלא טוב מהאדם, הדבר שמזכך שבו תלוי החלק במאכלים שהאדם אוכל. האכילה שלו, מה שהוא אכל, כיון שהוא אכל את זה באופן של דבר שבקדושה, שם בתוך המאכלים שם נמצאת התורה בתוך המאכלים שם נמצאים ניצוצות הקדושה, שם נמצאת החכמה, כפי שמבואר בקדמונים.

זה מה שחז"ל אומרים שתי כליותיו נעשו, כמו שדוד המלך אמר בתהילים 'לעשות רצונך אלוהי חפצי ותורתך בתוך מעי' הנחש פיתה את אדם

הראשון שהוא יאכל מעץ הדעת, כי 'והייתם כאלוקים יודעי טוב ורע' בתוך האכילה שם משיגים את היודעי טוב, אין טוב אלא תורה, זה שני הדברים שנצרכים ללימוד של תורה שבעל פה, חלק אחד זה היגיעת התורה, והחלק השני על ידי ההתקדשות של האדם, זה שני החלקים של השבטים הק'.

אצל יששכר הנקודה הייתה יגיעת התורה, רובץ בין המשפטים, אצל לוי, מה שלוי זכה לתורה, ברור שהייתה יגיעה, אבל ההדגשה אצל לוי בגלל החלק של הקדושה. כמו שחז"ל אומרים, מאכלו של אברהם אבינו אומרים חז"ל כנגד ע"ד אנשים. פירוש הדבר, ע"ד זה שבעים הסנהדרין, נדב, ואביהוא, אלעזר, ואיתמר, זה הסיבה שאהרן הכהן זכה להעמיד כאן מה שמשה רבינו לא העמיד. באותו יום הרי אהרן הכהן אכל שתי חטאות, מנחה שלמים, כמו שהתורה אומרת. מזה הוא זכה, היה לו את האכילה של קדושה, מזה הוא זכה לחלקו.

זה מה שהתורה אומרת נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים, ירדו בדגת הים הפירוש הוא שהאדם מבטל את החלק של החומריות שלו את החלק הרצונות שלו, אם האדם מבטל, כך הוא זוכה לצלמנו כדמותנו כביכול של הרבש"ע, אם אדם מבטל את החומריות שלו אז הוא זוכה לשתי כליותיו נובעות מעין חכמה.

ושוב כמו שפתחתי בתחילה, לא אני שראוי לדבר, כל מה שדיברתי רק בגלל שביקשו ממנו. יהי רעוא שימשיכו הלאה בס"ד בעמל ויגיעה בנפש רוח נשמה להיות דבוקים בתורת ה', וכשדבוקים בתורת ה' אז באמת מגיעים לקוב"ה ישראל ואורייתא חד הוא.

הגאון הגדול רבי זבולון שוב שליט"א

"לעסוק בדברי תורה"

מוחק את זה, וכן כותב עוד פעם. אז הוא אמר לי שספר אבי עזרי זה כתב ומחק חמש עשרה פעם, זה הוא אמר. רואים מה העניין של כתיבה כמה שזה עוזר לברר ולחשוב על העניין.

שמעתי שלוש פעמים ממרן הרב שך זצוק"ל בנוגע לכתיבת חידושי תורה, פעם אחת הוא אמר לי שיש לו סברא אבל הוא לא יכול להגיד לי את זה, בגלל שהוא עוד לא כתב את זה.

פעם שלישית הוא אמר לי, שצריך להיות שקועים בתורה ולחשוב בתורה ולכתוב כל האות. אז גם הוא החשיב לכתוב כל אות.

ביאור הדבר, מה הכונה, אם אחד כותב, הוא לא כותב בשביל שיהיה כתוב, הוא כותב מה שהוא חושב בלב הוא מדקדק לכתוב, מתברר לו העניין יותר טוב.

מה הכוונה בדברים האלו, מה הכוונה להיות שקוע בלימוד. שקוע בלימוד הכוונה היא, כמו שהרב דסלר כותב שהוא דיבר עם מרן החזו"א, והוא אומר, 'צא מדברינו. יש כזה דבר, יש בחור שלפעמים שוכב בחדר, ולעומתו בחור אחר הולך ללמוד עוד דבר, מלבד לימוד תורה, הוא מתעסק ולומד עוד איזה חכמה, אז הוא אומר, מתי שהוא דיבר עם החזו"א, 'צא ששעה אחת של ללמוד דברים אחרים זה מחריב הרבה יותר ממה שבחור שוכב בחדר שעות רבות ולא לומד דברים אחרים.

מצד שני, פעם דיברתי איתו על הוצאת ספר בגיל צעיר, והוא אמר לי, מה, אתה צעיר, מתחרטים על זה, אתה עכשיו רוצה להוציא ספר? מתחרטים על זה. 'אמרתי לו הרי ראש הישיבה הוציא?' והוא אמר לי, אם תכתוב ותמחק חמש עשרה פעמים כמו שאני עשיתי אתה יכול להדפיס.

מה הוא מתכוין, מצד אחד הוא כל כך מחשיב כתיבה, בלי לכתוב את העניין לא מתבהר, אבל אף על פי כן אפשר לכתוב ולמחק ולכתוב ולמחק.

מה הכוונה להיות שקוע בתורה, יש לי רק עסק אחד, עסק אחד ללמוד תורה, רק זה העסק שלי, אם זה העסק שלי אז הוא בדרך להיות גדול. אבל אם מלבד שהוא לומד תורה, העסק בתורה יש עוד, כמו שאני רוצה לדעת ללמוד, אני רוצה יש לי עוד דברים לדעת, יש לי עוד דברים לדעת זה מחריב.

ביאור הדבר. שבלי לכתוב אין מה למחק, ואז הפעם השניה, נהיית הפעם הראשונה, אחרי שפעם אחת הוא כתב, והוא כתב טוב לראות מה שכתוב, אז מוסיף לו מחשבה עוד ועוד, אדרכה כיון שאחרי כתב מתברר לו העניין אז הוא

זה המעלה הגדולה שיש בכתיבת חידושי תורה, כתיבת חידושי תורה זה לא רק עוד מעלה, אלא זה סיבה להיות גדול בתורה, סיבה להיות גדול בתורה, זה רק אם כותבים כל הערה שיש.

כמובן, אני מוכרח להגיד, שאפילו אם אחד שקוע בתורה, הוא מרגיש עליה בתורה, הוא כותב, יש לפעמים שפתאום הוא מתחיל להיות חלש, הוא לומד, הוא מתחיל לראות שלא הולך, אז לפעמים מגיעים ואומרים שאין מה לעשות, ואני כל פעם אומר שעל השאלה הזו כבר כתב ראש ישיבה מלפני מאתיים שנה, מרנא רבינו חיים מוואלאזין זיע"א.

מה הוא כותב? 'והנה האדם הוא תמיד עולה ויורד', האדם הוא תמיד עולה ויורד, 'ובעת ירידתו נדמה לו כי מה שעושה עכשיו מן התורה ומן העבודה אינו כלל בלב שלם ואין מצליח לו, והיה רוצה לנוח ולהתגרות בשינה עד יעבור אותו הזמן' אדם אומר בעבר למדתי עם ברען, עכשיו זה לא הולך לי, והוא רוצה להישאר בחדר עד שיתעורר.

הדבר השני שצריך זה לחשוב בתורה, אפי' מתי שסוגר את הראש, סוגר את הגמ' לא לסגור את הראש, כמו שמרן הרב שך אמר לי פעם, שדבר הזה, התחדש לו באבו גוש. מה הפירוש התחדש לו באבו גוש? פעם היו נוסעים מבני ברק לירושלים לא בכביש מס' 1, אלא היו נוסעים דרך אבו גוש, הוא אומר מתי שהרכב היה באבו גוש שם זה התחדש לו, התחדש לו באבו גוש. כך הוא היה שקוע בתורה.

נסעתי הרבה פעמים איתו מבני ברק לירושלים ראיתי כל הזמן הוא יושב שקוע שקוע, לחשוב לחשוב בתורה, זה נקרא לחשוב בתורה.

אבל הדבר השלישי הוא אמר לי, לכתוב כל הערה, אם אתה לומד דבר, ויש לך קושיה, תכתוב את הקושיה. הוא לא הסביר לי למה, אבל אני מבין, אתה כותב הערות, מתי שאתה חוזר על הסוגיא את ההערות יש לך, ואתה ממשיך, אם אתה לומד סוגיה בלי ההערות שאתה כותב, לא התקדמת בסוגיה, ותישאר בהתחלה.

הגאון הגדול רבי אליעזר הלוי דינר שליט"א

"אל תקרי מורשה אלא מאורסה"

דומות אבל אחרת, אז כשכתוב פעם אחת אני לא יודע על מה המדובר, יש אחד משתי צדדים, אולי שני הדברים.

אז זה הפלא ופלא, שאם כתוב למשל 'תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב' מה זה מורשה, ירושה, אז טוב מאד, ירשנו את התורה בהר סיני, מורשה. מה זה אל תקרי, לא ירשנו? ירשנו. אז הפשט כך, יש שתי מושגים של ירושה, וזה באמת דבר פשוט, יש ירושה בן אדם שהוא יורש מההורים שלו יורש מהקרובים שלו, ירושה זה דבר אוטומטי, לא צריך לעשות שום דבר כדי לרשת. אבל יש ירושה אחת שזה לא בא ממילא, הוא צריך לעשות משהו, את אשתו למשל הוא לא יכול לרשת רק אם הוא כבר קנה אותה, היה צריך קנין, כדי שיוכל לעשות ירושה.

ממילא הפלא ופלא חז"ל אמרו, אתם הייתם חושבים תורה צוה לנו משה מורשה, איזה ירושה יהיה, ירושה דממילא, לא צריך לעשות שום דבר באופן אוטומטי זה בא אלי, כמו ירושה אז גם הירושה של התורה זה בא אוטומטי לא צריך לעשות שום דבר. זה לא נכון, אל תקרי מורשה, שזה ממילא, צריך להיות ירושה על ידי אירוסין, על ידי קנין, חייבים דווקא לקנות את זה, ואם לא אז לא. זה היסוד שמשה רבינו גילה לנו שצריכים לעשות עם עבודה, צריכים לעשות עם כח, בלי זה אי אפשר לקנות.

עכשיו אנחנו יכולים להבין אם כן איך באמת

ברשות ידידי מרן ר' עזריאל ברשות מרנן ורבנן כל הקהל הקדוש הזה, התחדש לי עכשיו איזה חידוש במושג של וכתבתם, מעניין, אנחנו נמצאים בתקופה של ספירת העומר, זה הכנה לקבלת התורה. משה רבינו כתב בסוף התורה בזאת הברכה, תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב, פסוק ידוע, אנחנו אומרים את זה, תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב. עד עכשיו מובן, פשוט לא צריך הרבה להסביר את זה.

אומרים חז"ל בכמה מקומות, בפסחים ובסנהדרין, אל תקרי מורשה אלא מאורסה. מה הכוונה, איזה הפקרות יש כאן, כתוב מורשה, מה אתה אומר אל תקרי מורשה אלא מאורסה, אולי נגיד כתוב בתורה לא תגנוב, אל תקרי לא תגנוב אלא לא תגנוב. מה זה אל תקרי. לא רק זה, למעשה עברתי בהרבה בש"ס יותר מחמישים פעמים כתוב אל תקרי, אנחנו רואים את זה גם כן בתפילה אל תקרי בניך אלא בוניך, אל תקרי, מה זה אל תקרי, אצלי לא כתוב ככה, כתוב בניך, לא בוניך, כתוב מורשה, לא כתוב מאורסה, מה זה מאורסה, מאורסה זה אירוסין, אז איך מאיפה חז"ל לוקחים את הכח להפוך. לנו אין כח להפוך, מי שינסה להפוך אות אחת בתורה זורקים אותו. מה הפשט, מה הפשט בזה, זה תמיהה גדולה.

מוכרחים להגיד, ואולי זה דבר פשוט שצריכים להגיד כך, אל תקרי, אין הכוונה להפוך את המילה, המילה נמצאת. הרבה פעמים יש בתורה בלה"ק מילה שיש לה שתי הבנות, שתי הבנות

התגברות ועוד התגברות, הבחור הזה הוא כותב חידושי תורה ומרוצה ומרוצה, לפעמים בא היצר הרע ואומר לו אתה לא יודע כלום אתה לא מצליח, הנה הבחור ההוא מצליח. תדע לך שהאדם תמיד עולה ויורד, וזה יודע הרבה לאדם העולה בתורה, אתה לא מספר כלום לא קרה לך כלום זה ידוע להרבה, תתחזק ותתחזק. זה המעלה של כתיבת התורה, זה להיות חזק.

נברך את ר' דניאל שיש לו זכות בלתי ברען וחשק לעמלי בתורה, שהקב"ה יוסיף לו כגמולו ברכה והצלחה, שהמפעל שלו יגדל ויפרח, ויוסיף לו הרבה זכויות.

אומר ר' חיים ואלז"נר, 'וזה ידוע הרבה לעולה בדרך התורה', אתה בחור, אתה מספר לי שאיבדת את החשק, תדע לך שזה לא, אתה לא מספר כלום, זה דבר ידוע, זה דבר ידוע להולך, האדם הוא תמיד עולה ויורד. אבל מה העצה הוא אומר, 'אבל באמת אינו כן, כי האדם בנקל לעלות אל מדריגתו'.

תדע לך העולם הזה הוא עולם הנסיון. מישהו אמר פעם למרן החפץ חיים, מה נעשה, היצר הרע מטריד אותי, החפץ חיים אמר לו בשביל זה אתה חי, בלי היצר הרע מה יש לך לחיות, כל מה שחיים בעולם הזה זה עולם הנסיון, עוד

הגאון הגדול רבי משה שמידע שליט"א

"חרב חדה אלו תלמידי חכמים שמשננים הלכה כחרב"

ופחד. הוא נדר נדר והוא אמר להקב"ה שאני נודר
עשר אעשרנו לך, תשיבני בשלום אל בית אבי. מה
הוא נדר, הוא נדר שעשר אעשרנו לך.

שאל המשגיח, מה מונח פה בהבטחה של יעקב
אבינו שעל ידה הוא ציפה להיושע. אנחנו
יודעים שמגזירה ניצלים על ידי תפילה וצום ועל
ידי מעשים טובים, אבל מה לימד אותנו יעקב
אבינו. וכך באמת כתוב בתוס' בחולין בדף ב ע"ב,
שדן שם במחלוקת בגמ' אם מותר להיות נודר
לכתחילה או אסור. שואל התוס' אז איך יעקב נדר,
לפי השיטות שיש איסור להיות נודר לכתחילה,
מוטב שלא תידור, אז איך יעקב נדר.

אומרים התוס' והם מביאים מדרש, הרי כתוב
באותה פרשה לאמר, לאמר זה לומר לאחרים, מה
שייך פה לאמר, אם יעקב נדר נדר, אומר התוס'
בשם המדרש, מכאן לימד לדורות הבאים שנודרים
בעת צרה, זה לימוד שיעקב לימד לדורות. יעקב
לימד לדורות שיש עוד מהלך איך להיושע מצרה,
חוץ ודאי מתפילה ותשובה ומעשים טובים, אבל
יש מהלך נוסף, להיות נודר בעת צרה.

אבל, ביאר המשגיח, זה לא דוקא נדר, מה מונח
בנדר שהוא יכול להיות סיבה להינצל מגזרה,
שיעקב אמר אם יהיה אלוקים עמדי. אמר המשגיח
יסוד נפלא, אדם רוצה להינצל אז הוא צריך לעשות
מעשה ייחודי שמיוחד לו שלכן הקב"ה יהיה חפץ
לקיים אותו. זה היסוד שיעקב לימד אותנו, זה
לאו דוקא נדר, הנדר הוא היכי תימצא ולימוד איך
להינצל, אם אתה תיהפך לייחודי אצל הקב"ה,
ולהקב"ה יש ענין מיוחד בקיום שלך ממילא אתה

ברשות מרן רבי עזריאל שליט"א וגדולי התורה
שליט"א. אנחנו נאספים בכינוס המיוחד הזה עם
הזכויות המיוחדות שלו, הזכויות שהוא נעשה
כחיזוק לזמן קיץ בעזרת ה', חיזוק למתן תורה,
ובכל המעמד הזה חופפת רוחם של רבותינו עליהם
השלום שנשא את המשא של ציבור בני התורה,
ראש הישיבה ר' שמואל זצ"ל וראש הישיבה ר'
אשר זצ"ל, רוחם חופפת פה גם היום על המעמד
הקדוש והמיוחד הזה, ובזכותם יש למעמד הזה
זכות נוספת לחזק את ציבור בני התורה בהשקפה
במלחמתה של תורה שלא ידח ממנו נידח.

ונראה שהדברים כרוכים אחד בשני, עם ישראל
כבר עבר גזירות גיוס, זה לא פעם הראשונה שיש
גזירה, אולי הכאב הגדול שזו גזירה שיש לה
משתפי פעולה, אבל עם ישראל עבר גזירות גיוס.
ומסופר שהוקמה פולין העצמאית אחרי מלחמת
העולם הראשונה, הם רצו להקים צבא, והייתה
גזירה וחובה על הבחורים להתגייס, וכמובן שזה
לא פסח על בני תורה. והייתה שאלה גדולה
מה לעשות, איך מתחמקים מכזו גזירה נוראה,
היו כאלו שהציעו ופעלו בצורה של שוחד, היו
כאלה שפשוט סיגפו את עצמם, מיעטו בשינה,
מיעטו באכילה, על מנת להוציא פטור שהם לא
כשירים ולא ראויים. היה זה בתחילת הימים שמרן
המשגיח רבינו יחזקאל, התחיל את ההשגחה שלו
במיר אחרי הסתלקות רבנו ירוחם, והעמידו לפניו
את השאלה כיצד לנהוג, אמר ר' יחזקאל בואו
ונלמד מהתורה, למה לנו להמציא דברים לבד,
נלמד מהתורה איך ניצלים מכאלו גזירות.

והוא אמר, מה עשה יעקב אבינו, כשהיה בצרה

אנחנו התכנסנו לעלוי נשמת מו"ר מרן רבי אשר,
אצלו ראינו דוגמא של מאורסה, אני זכיתי ללמוד
איתו כבר לפני ששים שנה בחברותא, ממש
היגיעה בכל דבר, זה ממש מאורסה. לא פלא איך
שהוא הגיע למה שהוא הגיע, לא סתם.

אנחנו נמצאים בתקופה לא פשוטה לגמרי, מאד
מאד לא פשוטה, מאד לא פשוטה, איך שרוצים
לקחת את החיילים שלנו, החיילים שלנו אלו בני
הישיבות, אנחנו החיילים האמיתיים, אנחנו הצבא
האמיתי. והם רוצים עכשיו להוציא מכאן לשם, זה
נורא מאד, נורא מאד.

הקב"ה יעזור, שאנחנו נתחזק בעניין זה של היגיעה
בתורה לא סתם באופן אוטומטי, רק לעשות בזה
קנין, הרי זה היסוד, זה תורה ציוה לנו משה, על
ידי כח זה נזכה שבאמת, כשם שבניסן נגאלו
אבותינו בניסן עתידין להיגאל, עד כמה שאנחנו
נתחזק בזה, הקב"ה יעזור שנזכה בקרוב לגאולה
השלימה במהרה בימינו אמן.

קונים את התורה, התורה מאורסה על ידי קנין.
איך קנין, עכשיו אני מבין. שמענו ממרן החזו"א
שמי שכותב דבר זה כאילו הוא חזר על זה חמש
פעמים, כך משמע במכתבים שלו. כדי לקנות את
הדבר אתה צריך לעשות איזה קנין, איזה משהו,
וזה על ידי כתיבה.

ובזה וכתבתם חידש לנו, שזה היסוד של מאורסה,
אנחנו רוצים באמת, על ידי מה שבן אדם עובד על
זה, הוא עושה איזה קנין על זה, הוא עושה איזה
עבודה על זה, ולבד זה לא הולך. והפלא ופלא יש
לנו דבר נפלא, תורה ציוה לנו משה מורשה, שזה
היסוד של תורה ציוה לנו משה, ירשנו את זה על
ידי מה שאנחנו עבדנו על זה. איך עובדים, על ידי
כתיבה.

אם כן הפלא ופלא ר' דניאל אשריך, שמה שאתה
גרמת אתה גילית, אתה עשית, איך עושים את
המאורסה, איך עושים את זה, על ידי כתיבה.

יכול להינצל מהגזירה. וזה מה שיעקב אמר אני נודר נדר, נדר שלי, אני עשר אעשרנו לך, על ידי זה ממילא תהיה זוכה.

אמר המשגיח, וזה מה שנוגע לנו, אל תצומו ואל תמנעו מכם שינה, ומהדהדות באזני המילים ששמעתי מראש הישיבה זצ"ל בשם החפץ חיים, שהחפץ חיים הקפיד על הזמן של השעות של השינה של הבחורים בראדן, והוא אמר שהקב"ה רוצה חיילים בריאים. שמעתי את זה מרבינו שמואל אין סוף פעמים, זה הקב"ה רוצה. אמר המשגיח, אל תסגפו את עצמכם, תאכלו כמה שצריך, תישנו כדי שיהיה לכם כוחות. איך תינצלו, תקיימו את העצה של יעקב, על ידי מה, על ידי שתשבו ותחדשו בלימוד. כל אדם שמחדש בלימוד, החידוש שלו זה היחוד שלו, כל אדם יש לו את היחוד שלו, גם אדם שלומד סוגיא, כל אחד ואחד יש לו את ההבנה שלו ואת הסברא המיוחדת שלו. אמר המשגיח זה מה שאתם יכולים לעשות על ידי זה להינצל, להשתמש בעצה של יעקב אבינו להיות ייחודי, אם אתם תשבו ותהיו בריאים ותחדשו את עומק ההבנה של כל אחד ואחד, כל אחד הוא ייחודי בהבנה שלו אצל הקב"ה, ואם הוא ייחודי ממילא על ידי זה תנצלו.

ולכן כתוב שתלמיד חכם שמת אין לו תמורה. מה הפשט אין לו תמורה, יש עוד הרבה תלמידי חכמים. אבל את הייחודיות שלו אין יותר.

זה מה שהוא חידש, וזה המעלה הגדולה של המפעל הקדוש הזה בזמן הקשה הזה, מה המפעל הזה עושה, המפעל הזה מייחד, מי שזכה ומי שלא זכה זה לא משנה, אבל כל מי שכתב וכל מי שעמל וכל מי שהסוגיא התבהרה לו יותר, וכמו שכתוב בחזו"א שכל הבנה זה נקרא חידושי תורה, ממילא כל הבנה שהתחדשה בזכות המפעל הקדוש הזה אצל כל אחד ואחד זה הקיום שלנו מול הגזירה הנוראה, זו העצה שיעקב אבינו נתן.

אבל יותר מזה, והדברים כרוכים זה בזה, כתוב בשיר השירים כולם יודעים, 'הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה כולם אחוזי חרב'. מה הפירוש אחוזי חרב? אם יש עלינו חרב חדה של

גזירה, לנו יש חרב חדה כנגד. תשמעו מה חז"ל דורשים מה זה החרב חדה.

אומר המדרש, חרב חדה אלו תלמידי חכמים שמשננים הלכה כחרב. מה כתוב פה במדרש, תלמידי חכמים שמשננים הלכה. מה זה משננים כחרב. המדרש לומד שמשנן זה לשון חידוד, כמו שכתוב בתורה שנותי ברק חרבי. הפירוש הוא לחדד את החרב. וכל אחד יודע מה זה חרב שנונה, חרב שנונה זה חרב חדה. אומר המדרש, זה החרב שלנו, תלמידי חכמים שמשננים הלכה כחרב.

אבל מה מדויק פה בחז"ל. מדויק פה ראשית כל, לחדד סברא כחרב, שתהיה חדה, עד הנקודה האחרונה שלה עם כל עומק ההבנה. זה לא תוספת, זה לא דבר נוסף, זה עצם ההגדרה של תלמיד חכם, תלמידי חכמים שמשננים הלכה כחרב, זה ההגדרה של ת"ח, זה מה שהתורה דורשת, זה אחוזי חרב, זה נקרא עומק ההבנה של ת"ח.

ומה כתוב להדיא, זה מציל אותם מהפחד של הלילות. מפחד בלילות, מה הם עושים, זה מה שהם עושים משננים הלכה כחרב. זה בדיוק מה שהמשגיח אמר, זה מה שמציל, עומק ההלכה, למה, עם ההבנה שהוא חידש. כי ברגע שאתה משנן הלכה כחרב אתה הופך להיות יחודי בחידוד של ההבנה והסברא שלך, וכשאתה הופך להיות יחודי ממילא אתה מיוחד להקב"ה ועל ידי זה אתה זוכה.

זה דודי וזה רעי, הגאון הרב בן אבו ברוך ה' זה מה שהוא זוכה, הרבה זכויות יש לו, אני מכיר את הדברים מקרוב, הרבה החזקת תורה בכוללים שהוא מחזיק, הרבה הרבצת תורה, אבל מאיפה כל הזכויות נשאבות. המעמד הגדול הזה וריבוי התורה וחידוד החרב הגדולה שיוצא מהמפעל הקדוש הזה זה הזכויות שעומדות לו, וזה מה שאנחנו מעמידים כנגד החרב החדה שמונחת על צווארנו, זו החרב החדה שבעזרת ה' בזכותה ניוושע, ובעזרת ה' נזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו.

הגאון הגדול רבי חיים דוד מינצר שליט"א

"שחולת אהבה אני"

בנו, למה רוצים לגזור על התורה, רוצים שתבטל ח"ו לימוד התורה, כי הם רואים כמה טוב לנו שאנחנו לומדים תורה והם מקנאים בנו, הם לא יכולים רגע אחד אין להם מנוח, כל כך טוב לנו, ולהם כל כך מר, אז הם מקנאים, שנאת עמי הארץ לתלמידי חכמים, כמו שאמר רבי עקיבא על עצמו שהיה אומר כשהיה עם הארץ, אנשכנו כנחש, כי הוא מקנא בו, הוא רואה כמה טוב לתלמיד חכם, כמה מתוק לו, כמה הוא משתגע ומתלהט אחר הקב"ה, אחר לימוד התורה, כל כך טוב לו, בזה הוא מקנא, הוא לא יכול לסבול את זה, מה יעיד על התלמידי חכמים שאכן הם חולת אהבה, אם כל כך רודפים אותנו שונאים אותנו מקנאים בנו זה אומר שאנחנו חולת אהבה. אז אומות העולם שואלים את ישראל איך אתם כך, מה קרה, איך באמת הגעתם לכזה דבר?

ומה עונה כנסת ישראל לאומות העולם, איך קורה שלנו כל כך טוב, תשמעו היטב, בין הדברים שהגמ' מסבירה את זה, 'קבוצותיו תלתלים שחורות כעורב', למה אנחנו כל כך אוהבים את הקב"ה, שמחים בלימוד התורה, אומרת הגמ' בעירובין קוצותיו תלתלים שעל כל קוץ וקוץ אנחנו דורשים תילי תלים של הלכות, שחורות כעורב, שאנחנו משחירים עצמנו כעורב על דברי תורה.

למה כל כך טוב לנו שאנו לומדים, כי אנחנו על קוץ וקוץ מוצאים תילי תלים של הלכות. בגלל שאנחנו כל כך מתאמצים, דורשים על

כתוב בשיר השירים, השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני. כנסת ישראל משביעה את אומות העולם אם תמצאו את דודי מה תגידו לו, לעתיד לבוא, מי יעיד על ישראל שחולת אהבה, שכל כך אוהבים את הקב"ה עד שחולת אהבה, וכפי הנוסח שהאור החיים הק' כותב 'משתגעין ומתלהטין אחריה', אומות העולם יעידו על ישראל לעתיד לבוא שישראל משתגעין ומתלהטין על הקב"ה וכל כך אוהבים אותו, אומות העולם יודעים היטב, מה יעיד על ישראל לעתיד לבוא שהם אכן חולת אהבה שהם כל כך אוהבים את הקב"ה, מזה שאומות העולם כל כך שונאים אותם, כל כך, רודפים אותם זה מעיד שהם מקנאים בישראל, הם רואים כמה ישראל טוב להם, כמה ישראל משתגעין ומתלהטין אחר הקב"ה, טוב להם אהבת הקב"ה, והם מקנאים בישראל לכן הם שונאים ורודפים אותם.

וזה אמור לא רק אומות העולם את ישראל, שנאתם היא היא המעידה על ישראל שהם אכן מאוד אוהבים את הקב"ה, ולכן הם מקנאים בנו שאנחנו כל כך טוב לנו אנחנו משתגעים ומתלהטים אחרי הקב"ה.

אותו הדבר חז"ל אומרים, על שנאת עמי הארץ לתלמידי חכמים, מזה שכל כך עמי הארץ שונאים אותנו, למה רודפים אותנו, למה רוצים לבטל אותנו מלימוד התורה, למה גוזרים גזירות, מה זה מפריע להם, בגלל שהם מקנאים

הגאון רבי רפאל הכהן דויטש שליט"א רב ביהמ"ד "תפארת שמואל" בן רבינו הגדול מרן זיע"א

"וכתבתם עצם זה שממשיך כבוד התורה זה הנחמה פורתא שהציבור ממשיך"

הוא היה מזכיר תמיד את החינוך הטעם הפשטי של המצוה של ספירת העומר, שהחינוך 'לפי שכל עיקרן של ישראל אינו אלא על התורה, מפני התורה בשביל התורה נבראו שמים וארץ אם לא בריתי יומם ולילה' הוא אומר מילא 'כן הוא עיקרן של ישראל וכו' נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה להראות בנפשנו החפץ הגדול ליום הנכבד הנכסף לליבנו כעבד ישאף צל וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו כשיצא לחירות וכו' כל חפצו להגיע לזמן ההוא, וזהו שאנו מונין לעומר לומר כך וכך ימים עברו מן המנין'. הוא היה מאריך את זה והוא תמיד הוסיף שאפי' שזה פשט יש מקומות שהפשט של החינוך זה נראה שהוא אמר את הפשט, ויש מקומות שנראה שהוא אמר שהפשט זה חלק ודאי מטעמי התורה.

הוא אמר שודאי תמיד הוא האריך על זה שפה זה המקום שר' דניאל הקים מקום לעשות כבוד התורה ולכבד את התורה. תמיד הוא הביא את הנפש החיים שהנפה"ח מאריך 'כל שכן חידושים אמיתיים דאורי' המתחדשים על ידי האדם אין ערוך לגודל נוראות נפלאות ענינם ופעולתם למעלה שכל מילה ומילה פרטית המתחדשת לאדם קוב"ה נשיק לה ומעטר לה ובונה לה עולם חדש בפנ"ע והן הן השמים החדשים והארץ החדשה שאמר הכתוב. הנפה"ח מאריך שם הרבה מביא שם הרבה מהזהר כמה הקב"ה כל מילה ומילה של חידו"ת שיש שמתחדשת אז הקב"ה

לעמוד פה קשה לי אני לא מגיע מכח עצמי אני מכח אמו"ר הכ"מ, אני יכול להגיד טיפה מהדברים הדפיסו הרבה מהדברים, בכל אופן יש נקודות. זה באמת המקום שהוא תמיד העריך, וכתבתם והגאון ר' דניאל שאבא היה מעריך תמיד דיבר תמיד על המקום שזה נתינת כבוד התורה שזה היה ברשות דודי הגאון ר' ברוך שמואל לרפו"ש שג"כ תמיד זה היה החלק שתמיד הוא הקפיד מאד להביע את הערכה שמעריכים פה לכבוד התורה.

אני ראיתי שאת רוב הדברים שהוא אמר הוא אמר אותם כמעט בכל השנים את אותו נושא והוא דיבר את זה כל פעם שינה קצת, הוסיף פרטים. אבל הנושא שהוא דיבר, רק אני חייב להזכיר מה שהוא אמר בתשע"ט, שכשהוא נכנס הוא הרגיש את החיסרון של ר' שמואל, את החיסרון שר' שמואל לא נמצא פה, הוא אמר אבל שהמקום הזה וכתבתם עצם זה שממשיך כבוד התורה זה הנחמה פורתא שהציבור ממשיך.

אם הוא היה פה הוא מסתמא היה מדבר גם על עניני השעה על הגיוס, ומסתמא זה לא אני הבן אדם שיכול לדבר, אני רק יכול להעיד כמה זה היה בנפשו הנושא של הגיוס עד יומו האחרון, התקופה האחרונה, השבוע האחרון שממש באותו תקופה היה נושא של ימי גיוס, אז הוא התעניין כל הזמן מה קורה, וברור שזה הוא הזכיר תמיד את הנושא הזה.

נזכיר פה את הראש ישיבה זצ"ל שעל שמו הכינוס הזה, כולם יודעים הרי, שבעצם הילוכו ברחוב היה קידוש ה', אדם שכל כולו הלך ברחוב ומה ראשו טרוד, בסוגיא, כמו שהגמ' אומרת במתיבתא בגירסייהו טרידי, זה אין לך קידוש ה' גדול מזה לראות אדם שכל כולו, כל כולו מה מעניין אותו, אה, מטריד אותו רק מה שבגירסייהו טרידי, מה הוא חושב ברחוב, מה עכשיו מטריד אותו, מה הפשט במה שהוא למד ומה התחדש, זה היה כל מהותו. אני יודע שזרים ראו את זה, אנשים שלא בני תורה היו רואים, ראו אותו אמרו אדם שכל כולו, אין לך קידוש ה' גדול מזה.

ובאמת לכן אדם כזה ממתקים ומחמדים, הוא

יכול להרגיש כמה ממתקים ומחמדים, אם אדם יש לו שטויות אז הוא לא טוב לו בחיים, אדם שכל כולו מטריד אותו דבר אחד, את הסוגיא את הבגירסייהו טרידי, זה חיים מתוקים זה חיים ערבים ממתקים ומחמדים

משתגעין ומתלהטים אחריה, וההוכחה לזה היא שכל כך מקנאים בנו, אין לך הוכחה גדולה מזו כמה שטוב לנו כמה שממתקים ומחמדים יש לנו מכח שאנחנו עמלים בתורה.

ולכן יהי רצון שבאמת נזכה, ובכן כולנו להשחיר עצמנו כעורב, להתייגע בדברי תורה להתאמץ ואז להרגיש את הממתקים ומחמדים ונזכה למה שהאור החיים הק' אומר שמשתגעין ומתלהטין אחריה, חולת אהבה, הלוואי כולנו נזכה. וישר כח באמת לכל המסייעין באמת להביא את התכלית הזו להתייגע בתורה לעמול ולהרגיש את המשתגעין ומתלהטין אחריה.

כל קוץ והלכות, משחירים עצמנו כעורב, לכן כל כך טוב לנו, כל כך מתוק לנו כמו שהפסוק אומר חיכו ממתקים וכולו מחמדים. זה הסוד שאף אחד לא יכול להבין את זה, אבל זו אמת, זו האמת האמיתית, ואומות העולם באמת לא יכולים לתפוס את זה, הם רואים כמה טוב לנו אנחנו מתאמצים, אבל זו האמת, בגלל שאנחנו כל כך מתאמצים לכן כל כך טוב לנו, ומתוק לנו, חיכו ממתקים וכולו מחמדים.

זו האמת הצרופה, רק ככה אפשר להרגיש ממתקים ומחמדים, רק ככה אפשר להיות חולת אהבה, רק ככה אפשר להגיע כמו שהאור החיים הק' אומר שמשתגעין ומתלהטים אחריה, ככל שתתאמץ, תשחיר כעורב, תדרוש כל תילי תילים של

הלכות, כך אפשר להגיע לממתקים ומחמדים, תגיע לחולת אהבה למשגעים ומתלהטים אחריה, זה מה שכתוב פה בפסוק וזו העובדה.

אנחנו מתבוננים פה, ראיתי הרבה, עברתי, בחורים,

קווצותיו תלתלים, על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות, על כל קוץ וקוץ באמת, עברתי, יגעו, השחירו עצמם כעורב, וזה סימן, ולא רק סימן אני גם רואה את זה בחוש, שמרגישים את הממתקים ומחמדים וחולת אהבה, את המתשגעין ומתלהטין אחריה, בגלל שבאמת מתייגעים ומתאמצים ודורשים על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות, יגעים על כל דבר להבין לאמיתה, לאשורה על בוריה, לכן הם מרגישים ממתקים ומחמדים.

וזכות הרב הגאון ר' דניאל שבאמת הוא מעודד את הבחורים באמת להיות עמלים בתורה יגעים בתורה, להרגיש את מתיקותה ואת מחמדיה עד בלי די.

יש לשון בהמשך שם 'כל מה שאישתדל באוריתא כדקא יאות וכו' אינון מילי סלקין וכו'

זה הוא היה אומר אבל תמיד שאפי' שאנחנו לא יכולים להגיד שאנחנו כל דבר מכוונים לאמיתה של תורה אבל מ"מ יש לכה"פ את הירושלמי של פיטפוטא הירו' בסוף ברכות שאומר שכל פיטפוטא, שזה ודאי לפחות הוא אמר שזה יכול להיות הולך על ההו"א, שגם ההו"א הם נקראים, הוא היה מביא את ר' שמעון העמסוני שאמר שכשם שקיבלתי שכר על הדרישה כך אקבל שכר על הדרישה, שאפי' לדבריו כל מה שדרש ואת זה לא היה. אני חושב שהוא ודאי לא התכוין לומר שאנחנו כמו ר' שמעון העמסוני, כי ר' שמעון העמסוני זה היה אלו ואלו דברי אלוקים חיים, רע, המשיך לדרוש אח"כ ואת לרבות ת"ח, אבל ודאי רואים מזה שגם הרצון.

אולי אפשר להגיד את זה קצת בנוסח אחר, הוא היה מביא את התו"ג שדבר אחד יציל על כל הספר. שלמעשה הרי הכל תלוי ביגיעת התורה, הרי יגיעת ולא מצאת על תאמין זה גם כתוב בחז"ל, אם אדם יגע ודאי שהוא ימצא. ולכאן' החידוש זה ודאי תלוי בתורה לשמה, אם אדם עמל לשמה יגיעת ומצאת לשמה ודאי שהוא.

וזה יש לנו ודאי את הנפה"ח שאומר שהפירוש, הנפה"ח בפרקים שאומר שאין הפי' מתוך שלא לשמה יבוא לשמה שהכונה היא שמתוך השלא לשמה חייב להיות, אלא הפי' דוקא שיבוא מזה לשמה, כי אין הפי' דוקא שיבוא מזה לשמה עד שאח"כ יעסוק בה תמיד רק לשמה, אלא הינו שבכל פעם שהוא לומד בקביעות זמן כמה שעות רצופים אף שבדור"כ כונתו שלא לשמה, עכ"ז בלתי אפשר כלל שלא יכנס בלבו באמצע הלימוד עכ"פ זמן מועט כונה רצויה לשמה, ומעתה כל

מה שלמד עד הנה שלא לשמה נתקדש ונטהר ע"י אותו העת קטן שיכון בה לשמה ג"כ.

אז ודאי שלפי הדברים האלה של הנפה"ח הדבר ברור, שכ"א שמנסה ודאי שהוא יצליח, ודאי שזה בתוך הדברים של הכלל של כל פטפוטא.

הוא היה מאריך פה שאפי' שעיקר הוכחתם העיקר זה לכתוב, אז הוא האריך שודאי שלא הכונה רק בתור חידושים, לכתוב חידו"ת, שלא זה, אלא הענין העיקרי של הכתיבה זה הענין של לפחות לנסות לסכם את הסוגיא לברר את השיטות, שאת זה כל אחד יכול לברר את השיטות, ובכתיבה ודאי שזה יועיל יותר.

הוא היה מביא וז"ל של השאלות שאמר 'הנה החידו"ת נקרא כל מה שלומד יותר ומתבררים הדברים ומחזורים אצלו כל זמן שמשמש בהם וכו'

וזה אצלו חידושים', אזהיה מביא את השאלות. הוא הביא פה שנה אחת בתשפ"א הביא את השבט סופר, שזה כמעט זה דברים שנראים שזה היה נר לרגליו מצעירותו, כל מי ששמע את השיעורים אז הוא אמר שהשבט סופר היה אומר שיעורים, הוא מילא את המקום של הכתב סופר בפרשבורג בשיבה וברבנות, אז הוא לא היה אומר ח' בשיעור אלא הוא היה מבאר את השיטות של הראשו' וכל ראשון וראשון מאיפה יצא לו בסוגיא את הפשט הזה. הוא אמר שפעם אחד הגיע איזה גדול אחד לשמוע את השיעור שלו ואמר לו זה מה שאומרים בשיעור? בשיעור אומרים חידושים, הוא אמר לו ניסת לעשות את זה פעם?

כל אחד שהכיר יודע שזה היה הדרך שהוא הנחיל. באמת מותר להגיד אני ראיתי בכלל חזו"א יש הרב לורנס אז הוא עשה מסגרת של לכתוב, היה לו מסגרות של לימודים של שעות

מלכת התורה "זכתבתם" מעמד "כבוד התורה" לעמלי התורה בעיונה בראשות מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א לע"נ רבינו הגדול מרן ראש הישיבה רבי אשר הכהן דויטש זיע"א

אז הוא עשה מסגרת של לכתוב אז הוא אמר שכ"א יכתוב שתי דפים, מבחינתי שיתחיל סיכומים, א"א לדרוש מהאברכים שיכתבו חידו"ת, מה כל שבוע יצטרך להתחיל מראש. למעשה רוב האברכים שהתחילו לכתוב סיכומים כמעט אף אחד לא נשאר בסיכום אלא כתבו חבורות דפים ע"ג דפים, וראיתי עוד כמה מקומות שעשו את זה, ראיתי ברכים שיצא ספרים שלמים שיצאו מזה שהתחילו לכתוב בסה"כ סיכומים, אבל כמו שהנפה"ח כותב כמו שהשאלות כותב בשם הנפה"ח שזה החידושים שמתברר הדברים עי"ז, ואיך שהוא אמר השבט סופר, נסית את זה?

אז ודאי שאם אפשר להוסיף משהו על זה, יש במדרש בקהלת כתוב כל הדברים יגיעים, אז יש במדרש בהתחלה כל הדברים יגיעים הוא מונה שם הרבה יגיעות איך שאדם עמל בדברי חול ושם יש כל הדברים יגיעים, הגמ' דורשת כל הדברים יגיעים לא יוכל לדבר, זה לאו שלא לדבר דברים בטלים.

המדרש אח"כ אומר וז"ל 'דבר אחר אפי' בד"ת בתחילה אדם נכנס ללמוד ד"ת ומטהרין לו את הטמא ומטמאין לו את הטהור והוא אינו יודע שכל מה שמתנישים את כוחו סוף שהוא מוציא קלות וחמורות וג"ש וטומאות וטהרות ואיסור והיתר'.

זה פלא קצת המדרש שלכאן זה פשט אחר ביגע, יגע זה בדר"כ יגיעה בלי תועלת. וגם אם הדרש של הגמ' הוא לא יוכל להשתבר, איך אפשר להסביר את המילים האלה שזה לאו לא לדבר ד"ת. ודאי שאין כזה לאו, לא יוכל לאיש דבר.

אני חושב
שאולי מותר

להגיד פשט, שהפשט הוא שלמה אדם יגע באמת, אם הוא לומד את התורה בשביל תכלית והוא באמת חושב רק על צורה כמו לצאת עם הדברים והוא רואה שלא הולך לו, אז זה נראה לו באמת יגע. ואז יכול להיות שגם מותר להגיד על זה לא יוכל לאיש דבר אם הצורה של הלימוד היא דוקא בצורה של שלא לשמה לא בצורה נכונה בכלל.

אבל אם אדם לומד את התורה ויודע את הסוף, יודע שלסוף הוא מוצא אז ודאי שהוא יגיע לשלימות. וכמש"כ שהנפה"ח מביא בפרקים שזה ודאי שגם מי שלומד שלא לשמה, אם הוא ילמד ברציפות הוא ודאי יגיע לאיזה זמן שיהיה לשמה לגמרי.

אני רק יסיים מה שאבא היה מזכיר פה הכ"מ היה מזכיר תמיד את החשיבות של המפעל אז הוא היה אומר שאת המפעל הזה הוא ראה כמה הרב אלישיב העריך כמה ר' שמואל העריך, אני יכול להוסיף טיפה שגם ראיתי כמה הוא העריך את המפעל הזה של הגאון ר' דניאל. הוא היה מזכיר גם את הדוד רב"ש לרפ"ש וכמה הוא העריך את זה שזה נותן כבוד התורה לבחורים. הוא תמיד הוסיף שודאי הזכות הזאת היא תעמוד לנו זה ודאי שיישר כח לר' דניאל שהעמיד את השנה הזאת לזכותו, שהוא העריך והחשיב את זה מאד מאד אז ודאי שיישר כח לזה.

מפעל "תורת ראשי הישיבות"

אסופות מרבותינו

ראשי הישיבות מדור העבר זיע"א

עד עתה יצאו י"ד כרכים על הש"ס

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות
ובטל' 0722-455-300 שלוחה 2